

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE



INVAZIJ

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2.—; za Nemčijo
K 2.50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3.—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za november.

Namen molitve za november, določen od sv. očeta: **Umirajoči.**

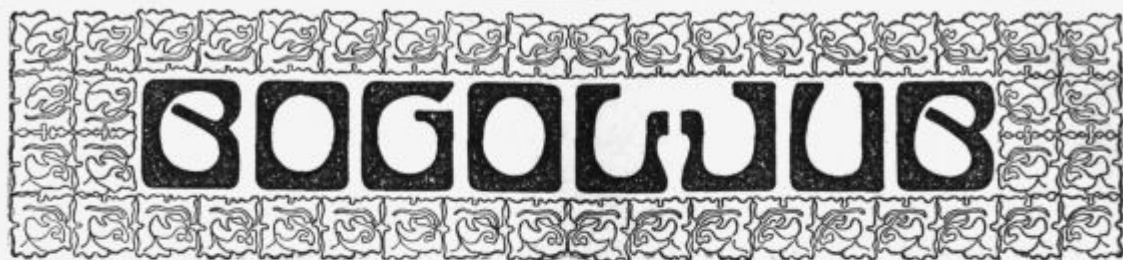
Dnevi	Godovi	Posebni namen/ molitve so: vsi važni dogodki, vse potrebe in stiske, ki bi se pripetile	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
			Ljublj. škof.	Lavant. škof.
1 Nedelja	Vsi svetniki	Pravo češčenje svetnikov	Bela peč	Sromlje
2 Poned.	Vernih duš dan	Duše v vic., pos. onih, ki so umrli v v.	Ljublj. hiralnica	Kapela p. B.
3 Torek	Viktorin	Skušnjav hudičevih, reši nas, o G.	Ustje	Artiče
4 Sreda	Karol Bor.	Naši škofje in duhovni pastirji	Col	Koprivnica
5 Četrtek	Vitalij	Ugodno vreme	Črni vrh n. P. g.	Zabukovje
6 Petek	Lenard	Stanovitnost v dobrem	Kropa	Zdole
7 Sobota	Engelbert	Mir vesti	Jesenice	
8 Nedelja	Deodat	Da sad z. daš in ohr., pros. te, usl. nas	Nov. mesto franč.	Sl. Bistrica
9 Poned.	Božidar	Kuge, lakote, vojske, reši nas, o G.	Loški potok	D. M. 7 žalosti
10 Torek	Andrej Av.	Resnično poboljšanje lažnivcev	Sostro	Sv. Martin
11 Sreda	Martin, škof	Ljudske šole	Dob	Gor. Polskana
12 Četrtek	Martin, papež	Sveti oče in rimska Cerkev	Smartno pri Kr.	Dol. Polskana
13 Petek	Stanislav	Mladi redovniki	Podlipa	Črešnjevce
14 Sobota	Jozafat, muč.	Zedinjenje razkolnikov. Poljska.	Smartno pri Lit.	
15 Nedelja	Leop., Var. D. M.	Avstrijska ces. hiša in cela Avstrija	Moravče	Majšberg
16 Poned.	Otmar	Sveta vojska in društva treznosti	Grad	
17 Torek	Gregorij, škof	Ugled sv. katol. Cerkve	Srednja vas	Makole
18 Sreda	Evgen	Naši gospodarji in gospodinje	Mengeš	
19 Četrtek	Elizabeta	Krščanske matere in vdove	Ljublj. Jozefin.	Poljčane
20 Petek	Feliks	Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve	Smartno pod š. g.	
21 Sobota	Darovanje M. D.	Marijine družbe	Hrenovice	Laporje
22 Nedelja	Cecilija	Cerkveno petje	Spodnji Tuhinj	
23 Poned.	Klemen	Rimska Cerkev in glagoljaši	Bukovščica	Studenice
24 Torek	Janez od Križa	Duša in tel. preskrba oslab. voj.	Ziri	
25 Sreda	Katarina	Modroslovne vede	Sv. Katarina v T.	Tinje
26 Četrtek	Konrad	Bralci in sotrudniki „Bogoljuba“	Rova	Sv. Venceslav
27 Petek	Virgil	Pobožne večerne molitve	Zapoge	Sv. Magdale-
28 Sobota	Eberhard	Blagoslov pri domači živini	Litija	na v Marib.
29 Nedelja	Saturnin	Naši vojaki. Dobra poraba adv. časa	Studeno	
30 Poned.	Andrej, ap.	Vsi v tem mes. umrli. Stanovitnost	Vače	Sv. Jožef

Darovi.

Pole z nabranim denarjem so vrnili:

316. p. Kušar Mar., Moste 9 K 20 vin.; 317. p. do 319. p. Opatija—Zatična in Uršula Kozlevčar 26 K; 320 p. Kariž Franica, Vipava, 10 K; 321. p. Marija Leskovec, Postojna 10 K; 322. p. Likon Ivana, Postojna 10 K; 323. p. Humek Mar., Ljubljana 11 K; 324. p. Mar. Šaver, Leskovec—Krško 12 K 50 vin.; 325. p. Ivana Mohorko, Lešje—Majšperg 10 K; 326. p. dekl. Mar. Franca, Il. Bistrica 10 K; 328. p. Mar. Potepan, Bukovca 10 K; 329. p. Brožič Jožefa, Trnovo, Notranj. 10 K; 330. p. Mar. družba Trnovo, Notr. 10 K; 331. p. Skok Ivana, Mrčeje 10 K; 332. p. Ivanka Vičič, Vel. Bukovica 10 K; 333. p. Mar. družba, Trnovo, Notr. 2 K; 334 p. do 337. p. Mar. družba št. Lambert 32 K; 338. p. in 339. p. F. M., Ljubljana 20 K; 340. p. Tončka Kovačič, Norički vrh—Radgona 10 K; 341. p. Amalija Debelak, Prelozko—Podčetrtek 7 K 50 vin.; 342. p. Marija Kunst, Sv. Pavel pri Preboldu 10 K; 343. p. Frančiška Stranjšak, Maribor, 10 K; 344. p. Terezija Petrič, Dunaj 10 K; 345. p. Frančiška Zakelj, Idrija 10 K; 346. p. Marija Podobnik, Sp. Idrija 10 K; 347. p. Marija Rupnik, Sp. Idrija 10 K; 348. p. Marija Eržen, Sp. Idrija 10 K; 349. p. Uršula Granca, Čatež 10 K; 350. p. Marija Hartek, Čatež 10 K; 351. p. Katarina Štrlinko, Ajba—Kanal 13 K 20 vin.; 352. p. gdēna Ana Kušar, Ljubljana 10 K; 353. p. Franc Petek, Smo-

letov—Mala štanga 10 K; 354. p. Marija Kocjan, Poljane—štanga 10 K; 355. p. Mar. Intihar, štanga 10 K; 356. p. Mar. družba, štanga 10 K; 357. p. Franica Brinovec, Črnuče 10 K; 358. p. Franc Čizman, nabral pri možeh v Črnučah 10 K; 359. p. Marija Rutar, nabrala pri ženah v Črnučah 10 K; 360. p. Albin Lampič, Črnuče 10 K; 361. p. Kat. Prešern in Mar. Kurnik 10 K; 362. p. Janez Snel, Sv. Vid 11 K; 363. p. gdē. Pavla Drnovšek, Ljubljana 9 K 10 vin.; 364. p. Minka Mencej, Ljubljana 2 K 30 vin.; 365. p. in 366. p. Rez. Zaveršan, Ljubljana 20 K; 367. p. Liza Grabner in Alojzija Ternek, Velenje 10 K; 368. p. Pivk Elizabeta, Sv. Duš 1 K 40 vin.; 369. p. in 370. p. Terezija Gulj, Goče 20 K; 371. p. Neimenovan iz št. Jurja 5 K; 372. p. Janez Grčar v Dupeljnih 10 K; 373. p. Marija Igljič, Vrhpolje 4 K 40 vin.; 374. p. Ana Bole iz Koč pri Slavini 10 K; 375. p. in 376. p. Frančiška Glažar iz Slavine 22 K 80 vin.; 377. p. Frančiška Stranjšak, Maribor 10 K; 378. p. Marijana Demšar, Malenski vrh 10 K; 379. p. Marija Gantar, Vrh pri Poljanah 10 K; 380. p. Plešnik Jera, Črešnjice—Vojnik 5 K 50 vin.; 381. p. Marija Štrukelj, Begunje pri Cerknici 10 K; 382. p. Franc Gubenšek, Lisično—Pilštanj 2 K 30 vin.; 383. p. Josipina Zagorc, Ljubljana 10 K; 384. p. Frančiška Muha, Kozeje 10 K; 385. p. Elizabeta Kaučič, Ljubljana 10 K; 386. p. Rozi Ostrelc, Videm, Štajarsko 10 K; 387. p. Amalija Solar, Tepanje—Kojnice 10 K; 388. p. Š. g. žup. Vilman, Ljubno 10 K; (Dalje prihodnjič.)



Žalostna Mati božja — naša tolažba.

Premišljevalna molitev v času vojske.

Opomba uredništva. Sledeče premišljevanje je tako lepo in tako sedanjim razmeram primerno, da bo v veliko tolažbo tistim, ki morajo ali bodo še morali vsled vojske veliko žalosti pretrpeti. Kot nalašč za to je premišljevalna molitev. Če namreč človek sam premišluje, če se vtopi in sam pri sebi pretehta vzroke, zakaj da naj je potolažen, ga to veliko bolj potolaži, kakor če ga tolaži kdo drug. — Če poznate koga, ki tolažbe zelo potrebuje, pa nima »Bogoljuba«, dajte mu to brát ali mu berite Vi!

Mladeničem je bila namenjena naša zadnja premišljevalna molitev.¹ Končala je s trdnim sklepom častiti Marijo, hoditi po njeni poti, poti Marijini, ker ni je lepše poti za mladeniča, kakor je pot Marijina... Kdo bi si bil takrat mislil, da bo v kratkem nastopilo toliko tisoč mladeničev in mladih mož težko pot na bojišče! Nastopili so jo v veliki večini v varstvu Marijinem. Zahrepeneli so ob onih težkih trenutkih po njej, po Mariji. Kaj naj namreč drugega pomenijo one neštete svetnjice Marijine in škapulirji, katere so sprejemali trumoma in nesli s seboj na težko pot, kakor so nam tako lepo poročali časopisi. O, naj jih varuje Marija, naj čuje njih vzdihljeje, katere pošiljajo proti nebu, proti Mariji, in naj jih pripelje srečno domov...

In sedaj smo na tem, da izpolnimo takrat dano obljubo, da bo namreč prihodnja premišljevalna molitev namenjena ženskam, dekletom. Ko smo to obljubljali, nismo mislili, da jim bomo danes postregli z žalostno tvarino; a razmere so že take, da nas nagibajo udariti pri tej premišljevalni molitvi na žalostne srčne strune naših slovenskih mater, žen, deklet, ki so položile najdražje, kar imajo, domovini na oltar, svoje sinove, može,

brate... Naj bi jim bila ta premišljevalna molitev v tolažbo. Izdelana je popolnoma po načrtu, priobčenem v julijevi »Bogoljubovi« številki. Tvarina in naslov pa je:

Žalostna Mati božja.

Stoje pomisliš, da te gleda Bog, gleda, kako boš premišljevala, kako ga z molitvijo — njemu tako ljubo — počastila. Predstaviš si ga živo, zdi se ti, da ga vidiš tako usmiljenega, tako dobrega, da smeš zdaj tako ljubeznivo in priprosto z njim govoriti. Poklekneš in moliš:

I. ZAČETEK.

1. Pripravljana molitev.

a) Žalosti potrta, od skrbi in srčnega nemira upognjena padem pred teboj na kolena. Še bolj kot kdaj prej občutim dolžnost in potrebo, da te molim. Da, iz dna svojega žalostnega srca te molim, tebe vsemočnega, pred katerim je vsa zemlja s svojimi tisočermi vojnimi četami le majhna malenkost. Vsemogočni, molim te, častim, slavim...

b) Jaz najnevrednejša, v primeri s teboj pravi nič, jaz tako grešna... Prizanesi, odpusti, če ne, nisem vredna, da govorim v molitvi s teboj!

c) Ker v te zaupam, te pa prosim, da mi pomagaš moliti, premišljevati; sama od sebe ne morem, sem v molitvi tako okorna. Ti popravi, kar ne bo prav. Gospod, uči me moliti in premišljevati! Očenaš. Češčena Marija...

2. Dvojna predpriprava.

a) Predstava kraja: Žalostna Mati božja, poslavljajoča se od svojega božjega Sina, ki odhaja v trpljenje... Kmalu ga sreča vsega ranjenega, krvavega in gre z njim na Kalva-

¹ Glej 8. šte. »Bogoljuba«, str. 250.

rijo ter stoji pod križem umirajočega, mrtvega Sina... Gledaš jo v duhu, vso v solzah, v bridkih srčnih bolečinah. To slovo, to žalostno srečanje, te grozne ure pod križem!...

b) **Prošnja:** O moj Bog, ki si v svoji moдрosti dovolil to velikansko žalost Marijino, daj mi milost, da vsaj nekoliko razumem obnašanje Marijino v njeni bridkosti, da bom znala tudi jaz prenesti boleost, katero občutim ob ločitvi, grenki ločitvi svojih dragih (sina, moža, brata...). Prosim te tega pri žalosti Marijini, s katero te je takrat tako počastila, da nas je po tvoji milosti pomagala odrešiti.

II. PREMIŠLJEVANJE.

1. Spomin.

a) Kdo? Katere osebe so bile tu? b) Kaj so naredile? c) Zakaj? d) Kako? Devica Marija, Jezus. Prišel je k nji iz Jeruzalema v Betanijo, da prenoči v Lazarjevi hiši, kjer je bila Marija v gostéh (na obisku). V četrtek ji reče: Danes grem — v Jeruzalem, da praznujem zadnjo večerjo; jutri pa bom umrl na križu. Bridko zavzdihne Marija in zajoče. On jo tolaži, češ volja božja je. Marija se potolaži in je pripravljena prinesiti tudi s svoje strani to žrtev. Poslovita se. Z Bogom, moj Sin! — Lazarjevi sestri, Marija in Marta, jo tolažita, skupaj jedó velikonočno jagnje, predpodobo sv. obhajila. Pozno zvečer pride k njej apostol ter ji naznani, da je Sin ujet. Drugo jutro gre Marija z Magdaleno v Jeruzalem, da ga obiše. Že na poti izve eno za drugim: Prvi ji pove: »Obsojen je od visokega zbora,« drugi: »Peljali so ga k Pilatu,« tretji: »Bičali so ga, kronali,« četrty: »Ravno sedaj ga peljejo na Kalvarijo.«... Tu vzklikne: »Grem, da ga vidim.«... Srečata se Mati in Sin... Pogleda ga, pogleda jo... Ta Sinov pogled! Ta Materin pogled: vidi mu v srce, kjer tli poleg ognja ljubezni goreči ogenj bolečin... Marija gre za njim. Vidi ga padati, že je na gori, že križan, ona pod križem, tri ure ob umirajočem Sinu... Zadnje njegove besede... Zadnji pogled, zadnji zdihljaj, »Dopolnjeno je« in umre... A ona ne more umreti z njim; noče; hoče prenesti bolečino, grozno bolečino, največjo bolečino, junaško, vdana v voljo božjo. Zato je smela praznovati tako veselo velikonočno. — Obudi živo vero v te dogodke!

2. Razum.

a) **Pogled v sedanost.** 1. Kaj torej, katera posebna resnica sledi iz tega, kar mi je ravnokar spomin povedal, za vsakogar, na sploh? Ta-le: Vsakdo mora na tej zemlji

nositi svoj križ. Vsak človek. Če ga je morala nositi celo Marija, edina izmed ljudi brez vsakega greha, kaj šele mi grešniki! Da, večno veljajo Jezusove besede: »Ako hoče kdo hoditi za menoj, naj se premaгуje, vzame svoj križ na svoje rame in naj hodi za menoj!« (Mat. 16, 24.) To ni samo svét, to je povelje, ker »kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec« (Luk. 14, 27). »Ta mene ni vreden« (Mat. 10, 38). Vidim torej jasno voljo božjo: Vsakdo mora nositi križ, in sicer svoj križ. Marija svojega, gotovo izmed vseh ljudi najtežjega! Marija torej svojega, drugi svetniki vsak svojega, ljudje vsak svojega, od Boga posebej določenega.

2. Katera je pa — v očigled tej resnici in volji božji — moja posebna dolžnost? No, ta, da nosim tudi jaz svoj križ — vdano, in v sedanem slučaju ta, da prenesem vdano ločitev svojih dragih, in če bi zahteval Bog še več, da prenesem vdano tudi morebitno bolezen, rane in če treba tudi — smrt svojih dragih.

3. Dasi se mi zdi to na prvi pogled hudo, mi vendar razum to pove, zraven tega mi dokazujejo to razni nagibi: 1. Spodobi se to: Če je Marija prenesla tako bridko ločitev s tako vdanostjo, če niso potrle nje sinove rane, če je celo s tako vdanostjo prenesla smrt, sramotno smrt, mučno smrt svojega božjega Sina — ona, najboljša mati, najsvetejša žena, najnedolžnejša devica..., ali se ne spodobi, da tudi jaz vdano prenesem ločitev, rane, bolezen, in če bi Bog zahteval, tudi smrt?... 2. In koristno je: Vdanost mi križ olajša, tako da občutim resničnost Gospodovih besedi: »Moj križ je sladak in moje breme lahko«... In misel na Marijin križ še moje breme, mojo boleost osladi, vsaj nekoliko... 3. In če mi tudi ni lahko nositi tega bremena, je pa potrebno, ker gorje meni, če ga ne prenašam vdano; zadenejo me Zveličarjeve besede: »Kdor ne nosi svojega križa, ta ne more biti moj učenec.« »Ta mene ni vreden.«

b) **Pogled v preteklost.** Jasno torej spoznam to svojo dolžnost sedaj, a ta me ne veže šele od danes naprej. Ne, vezala me je vedno in v mojem slučaju od mobilizacije sem. Kakšno je bilo moje slovo? Dasi grenko, je li imelo na sebi tisto Marijino vdanost? Marija je potem jedla predpisano velikonočno jagnje ter je gotovo našla v izpolnjevanju te postave obilo tolažbe. Sem jo jaz posnemala, jaz, ki imam v sv. obhajilu neprimerno več? Koliko sv. obhajil sem že darovala za svoje drage, ki so odšli v

vojsko? Ali sem poskrbela, da so tudi oni prejeli sv. zakramente, preden so šli, in če to takrat ravno ni bilo mogoče, ali sem jih opozorila na to, ali sem jim v pismih to priporočala? ... Če ne, zakaj ne? ... In te dneve, kako sem prenesla, te tri mesce, odkar so šli? Sem bila vdana kakor Marija, ali sem samo godrnjala in se k večjemu tolažila s tem, da se moji sosedi, botri, prijatelji ravno tako godi, in če se jim ne godi tako, ali jim morda nisem bila nevoščljiva ... O, če je bilo tako ali podobno, moram vzklikniti: izgubljeni dnevi, izgubljeni mesci, ja z sem vojsko že zgubila, ga nisem vredna Jezusa; je nisem vredna Marije — jaz, ki sem morda »Marijina hči«, da, Marijina hči samo v veselju, sreči — ne pa v bridkosti ... Prizanesi Marija; Bog, dobri, usmiljeni Bog, odpusti! ...

c) **Pogled v prihodnost.** Prihodnost? Kako je temna! Oh, Oče, če je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene, ta kelih negotovosti, bridkosti, ta strah, kaj da bo ... oh, da bi ne bil ranjen, da ne pade ... Toda, toda, kako je rekel Jezus, kako naredila Marija? »Oče, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi.« In Marija, kako vdana! ... Torej v prihodnje moram, moram drugače nositi ta križ. Križ? Kako je sestavljen? En les pokoncu, en les počez, križata se v nasprotni smeri, gresta narazen v nasprotno stran. Tako je tudi z mojo človeško naravo in z božjo voljo. Božja volja je zaznamovana z daljšim lesom, ki stoji pokoncu in moli kvišku, proti nebu, Bogu; a moja zemeljska občutnost, moja samovoljnost je zaznamovana s krajšim lesom, ni v smeri proti nebu — ne, visi k tlom, je v smeri zemlje in križa se z daljšim lesom, z voljo božjo, bori se zoper njo ... »Oče, če je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene ... Toda ne. Prvi les, ki se dviga kvišku, je — daljši, preмага v velikosti drugi les počez. Tako mora premagati tudi pri meni volja božja človeško mojo samovoljnost. Tak križ moram jaz nositi, če ne, ni Jezusov. Vzeti ga moram na svoje rame, da bom vredna Jezusa, vredna Marije, ki je znala križ nositi že preden ga je videla. Kakor ona, moram tudi jaz prenašati ločitev vdano ... In če bi bila božja volja, da se mi vrne ranjen, morda težko ranjen, kar Bog ne daj, se bom skušala tolažiti z Marijinim srečanjem na križevem potu z Jezusom, ko ga je srečala vsega ranjenega — eno samo veliko krvavo rano. Zmislila se bom na njeno vdanost in z Veroniko bom podala prt — to je z vsemi močmi mu bom skušala streči ... Če pa, če pa — oh, Bog pomagaj mi, če pa bi ti hotel,

da se ne vrne, da umre, Marija, že sedaj te prosim za drobtinico tiste tvoje vdanosti, tiste tvoje moči, s katero si prenesla najhujši udarec, zadan na tem svetu človeškemu bitju. V teh dneh pa bo treba več moliti, večkrat prejeti velikonočno jagnje, večje delo in večje skrbi, ki me tarejo, prenašati bolj vdano v pokoro za moje grehe, združiti jih z onimi neprimerno večjimi težavami, katere mora prenašati moj dragi sin, mož, brat v vojski; vse skupaj, obojne naše križe in težave pa združiti z žalostjo in bolečinami Marijinimi ter tako združene darovati križanemu Zveličarju ...

3. Volja.

a) **Občutljaji.** Kesanje, da si do sedaj tako slabo prenašala križ. — Oh, kje ste izgubljeni dnevi, mesci, ko nisem hotela križa nositi vdano, a morala sem ga nositi vseeno, ker nevdana, je bil tem težji ... Žalostna Mati, olajšaj mi križ, napravi mi ga slajšega, navadi me vdanosti. Prešini me s tvojo vdanostjo, s tvojim zaupanjem, da se bo vse prav izteklo, kakor pri tebi, ki si doživela tudi srečno velikonočno jutro. Daj, da ga doživim tudi jaz, in če bi ga res po volji božji ne mogla, ne smela doživeti na tej zemlji — pa tam gori v nebesih, da se pa tam zagotovo snidemo z mojimi dragimi. — Nadalje občutljaj občudovanja Marijine vdanosti v trpljenju, občutljaj sočutja z njenimi neprimerno večjimi bolečinami itd.

b) **Sklepi.** Kakor že rečeno, kakor sem že prej za prav spoznala, hočem in sklenem ta svoj križ ločitve svojih dragih ter strahu zanje vzeti na svoje rame, nositi ga hrabro in vedno imeti Marijo pred očmi, kako je ona prenašala podobne težave pri ločitvi, srečanju in smrti svojega Sina, ki je s svojo mučeniško smrtjo premagal najhujšega sovražnika človeštva — satana, in nam tako vsem priboril zopet zgubljeno domovino svetih nebes. — Sklenem v ta namen v tem času posebno častiti žalostno Mater božjo, priporočiti ji večkrat na dan moje drage v tujini, najbolje, da ne pozabim, pri vsakratnem zvonjenju angelskega češčenja. Njena ločitev, srečanje s Sinom in njeno junaško obnašanje ob njegovi smrti mi mora biti večkrat pred očmi, posebno ko vidim njeno podobo doma, v cerkvi, na poti. Gotovo hočem zmoliti vsak dan njen rožni venec, večkrat v tednu posebno žalostni del, in pogostega svetega obhajila da ne pozabim! Tudi sklenem, da hočem od sedaj naprej Materi božji na ljubo, žalostni Materi božji

na ljubo, bolj paziti na ponižnost v obleki, posebno če sem imela do sedaj grdo navado nositi prevzetno, nespodobno obleko. (Rašovnik, rašovnik! Ne pa žaklja! tako je za potrebo grmel zadnji »Bogoljub«.) Da, tudi to mora biti drugače, ker ne gre v žalosti se prevzetno oblačiti, se ne spodobi častiti žalostne Matere božje v nespodobni obleki. To zatrdno sklenem, ne le za sedaj, ampak tudi za poznejši čas. Tudi čem po svojih močeh delati na to pri tovarišicah, prijateljicah, znankah...

III. SKLEP PREMIŠLJEVANJA.

a) **Načgovor.** Pomeni se o vsem tem v zaupljivem pogovoru z Bogom, z Marijo. — Prosi, kliči na pomoč, razkrij in razlij svoje

srce pred žalostnim, s sedmerimi meči presunjenim Srcem Marijinim. In v to njeno žalostno, prebodeno Srce položi svoje ravnokar storjene dobre sklepe, da jih boš mogla začeti izvrševati hitro, že danes in potem vsak dan. Tako prosi in kliči na pomoč z velikim, neomajanim zaupanjem in ob koncu misli si, da vidiš, kako ti žalostna Mati božja sama rahlo položi na tvoje rame križ. In ko končaš in greš po svojih opravkih, se ti li ne zdi, da čutiš, kako ti Marija sama križ nekoliko privzdiguje; da, pomaga ti ga nositi. Prej še pobožno zmoli »Pod tvoje varstvo...« ali, če imaš pri rokah, »Žalostna je Mati stala...«

b) **Duhovni šopek.** »Kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec... Ta me ni vreden.« J. G.

Vojska — klic k pokori.

Pokora! — nam kliče grmeče in bobneče sedanja silna vojska. 400 milijonov ljudi je prizadetih pri tej vojski; 22 milijonov je pa samih vojskujočih. Kaj takega svet še ni videl. To je morija, da ji ni para nikjer v zgodovini. In konca ni še nikjer videti...

Nabiralo se je dolgo. Soparica je priklopela do viška. Zdaj pa se je zabliskalo in je tresnilo nad Evropo, da se je pretresla.

Ali bodo ljudje razumeli ta silni klic? Ta glas božjega srda?

Mnogi ga že umevajo. Veliko dobrega se je že zgodilo v teh mescih, kar traja vojska. Vsi pa še nočejo razumeti božje volje, ki nam jo je razodel s svojo šibo.

Razumimo jo vsaj mi! Storimo vse najprej sami pri sebi, potem pa tudi pri drugih, kakor daleč sega naš vpliv, da s pokoro potolažimo razsrjenega Boga!

V čem naj bi se spokorili? Težko je vse nadrobno naštet. Poudarimo le nekatere reči!

1. Grešno ljudstvo naj se obrne k Bogu. To se zgodi najbolj z zakramentom svete pokore. K spovedi naj bi ljudje hodili — posebno taki, ki so je res potrebni. Mnogi možje, ki so šli v vojsko, so jo opravili. A koliko je še drugih, ki so je istotako potrebni, pa jih še ni blizu, ker se jim ne gre za lastno kožo. Pa vsaj tiste, če že drugih ne, bi bilo mogoče opomniti, naj pridejo k spovedi, ki imajo svoje v vojski, da bodo mogli zanje moliti; ker molitev v stanu božje nemilosti nič ne izdaja. — Misijone, pri katerih se največ dobrih spovedi opravi, zdaj obhajati

seveda ni primeren čas, ker je toliko moških z doma. Kake tridnevne ali kaj podobnega (združene z dnevom češčenja ali kakorkoli) pa napravljajo sempatje z lepim uspehom; srca so zdaj bolj sprejemljiva. In take prilike je treba porabiti.

2. **Sovraštva** naj bi se poravnavala, kar mora biti sad dobre spovedi sploh. Pa kolikokrat imajo ljudje, kljub temu da k spovedi hodijo, med seboj dolgoletna sovraštva ali vsaj mrznje, da med seboj ne govoré, in sicer za kako malenkost, za prazen nič: za eno nepremišljeno besedo, za to, ker je eden enkrat malo predaleč zakósil ali zaoral, ali časih tudi za kako večjo stvar, na primer kako dedščino itd. Take mrznje, ki nikomur nič ne koristijo, ampak si ž njimi ljudje le sami življenje grené pa Boga žalijo, naj bi se poravnavale hitreje; vsaj pa zdaj v tej silni vojski. Brez sprave ni pokore. — Teh sovraštvev je kriv največ napuh. Eden se drugemu noče ukloniti, noče prve dobre besede privočiti. Ena sama beseda bi morda srce otajala in spravo naredila; če ne beseda, pa vsaj kako prijazno dejanje. Lep in posnemanja vreden dogodek se je o tem pripovedoval kmalu na začetku vojske: Neki vojak-rezervist, ki je doma gospodar pa je bil v vojsko poklican, pride za en dan domu na dopust pogledat, kako že kaj delajo, ko njega ni doma. In kaj vidi? Vidi, kako sosedje njegovi družini lepo pomagajo pri delu, in med temi pomagači vidi tudi svojega dosedanjega — sovražnika. Seveda sta postala brž dobra prijatelja. Vidite, to je lepo, to je krščansko!

Ali je pa kaj težko? Ne. Samó napuh je treba malo ukloniti. Ali bi ne bilo mogoče takih slučajev več? Prevzetno sovraštvo Boğa draži, ponižna sprava ga potolaži.

3. Pa ne samó posamezni ljudje, ampak tudi cele skupine ljudi naj bi se med seboj bolj vojski bolj sprijaznile. Predvsem različni n a r o d i. Ti narodnostni prepiri, sovraštva in krivice, kakor so bile dozdej, se morajo Bogu gabit. Naj bi vojska v tem oziru naredila kaj reda! Kakor se zdaj vojskujejo ramo ob rami, tako naj bi potem mirno in pravično drug poleg drugega živeli. To bi bil lep sad vojske. Upajmo, da nam bodo drugi potem kaj bolj pravični, ko vidijo, kako zdaj slovenski borilci krvavé in umirajo za državo? Bomo videli.

4. Pa tudi ljudje različnega mišljenja, razne s t r a n k e naj bi se med seboj bolj pomirile. To divjanje med strankami, kakor je pri nas že dokaj časa, ali menite, da je to Bogu všeč?! — Seveda, naši dosedanji nasprotniki bi morali pokazati, da hočejo biti bolj miroljubni; če bodo oni, mi katoličani bomo že. — Zdaj nas ne napadajo nič, vsi časnikiški prepiri so minuli — vprašam, ali nam pa zaradi tega česa manjka? ali tega

prepira kaj pogrešamo? Veseli smo, da ga ni treba poslušati. — Toda, žalibog, ni veliko upanja, da bi se po vojski ne začel znova. Saj še zdaj, ko po časnikiš ne morejo, pa z jezikom trosijo okoli take neumne laži: duhovni so vojske krivi, ali pa: poslanci so je krivi. — To je tako debelo-neumna laž, da je ni vredno zavračati. Duhovni pa vojska — to dvoje gre pa res dobro skupaj! Duhovni pa res znajo vse: časih so točo delali, zdaj pa vojsko. Dobiček imajo seveda od toče in vojske strašno velik; zato delajo to! Pa se še dobé jurčki, ki take reči verjamejo. — Ali bomo doživeli v tem oziru bolj mirnih časov? Tudi to bi bil zaželjen sad vojske.

5. Ko bi le s l a b i č a s n i k i ne začeli svojega hudobnega dela znovega! Zdaj jih je deloma vlada prepovedala, deloma so se pa poboljšali. Če bodo le poboljšani tudi ostali! Da bi slabi časniki pri nas nehali svoje pogubno delovanje in zapeljevanje, ali da bi vsaj ljudje spregledali in se ne dali od njih več pohujševati, to bi bil za naš narod srečen sad prestrašne vojske.

Toda pokore je treba še v marsičem, pa ne samo drugim, — tudi nam. O tem prihodnjč.

Cerkveno leto.

Cerkveno leto se ponavlja leto za letom ter nam prinaša vedno novih milosti, nehalo bo šele v nebesih. Predno pa začne znova svoj tok v novem blesku in žaru, pokaže nam popotnikom v solzni dolini za hip naš končni cilj, našo pravo domovino v žarni luči in svetlobi. Kaže nam srečne prebivalce svetih nebes, da se navdušimo zanje, da vztrajamo do konca. »Če so mogli ti, zakaj bi pa ti ne mogel?«

Zares, najlepše zvezdice na nebu cerkvenega leta, najlepše cvetke na solnčnem vrtu božjega kraljestva so naši ljubi svetniki, ti junaki vseh čednosti. Iz vseh stanov so, vsake starosti, kajti milost božja ni navezana ne na starost, ne na stan.

Bog ne misli malenkostno o nas. Vse nas vabi k popolnosti, k višku vseh čednosti, k božji ljubezni. Vsem velja opomin: »Bodite popolni, kakor je popoln vaš Oče v nebesih!« (Mat. 5, 48), vsem veljajo besede: »Kdor je svet, bodi še bolj svet! (Raz. 22, 11.)

Kaj čuda potem, da so se cele množice Kristusovih udov odzvale temu klicu ter hitele z orjaškimi koraki po poti popolnosti. Dokler bo Cerkev sveta, dokler bo nevesta

Kristusova sveta v svojih naukih in pripomočkih — sveta pa mora biti vedno — toliko časa se bodo še vedno nove zvezdice užigale na velikem obzorju sv. Cerkve. Dokler bo mati sveta, toliko časa bo tudi vedno imela obilo svetih otrok. »Iz njih sadov jih boste spoznali.« (Mat. 7, 20.)

Svetniki v nebesih so tisti zvesti hlapeci Gospodovi, ki so do junaštva izpolnjevali zapoved ljubezni: »Ljubi Gospoda svojega Boğa iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje misli!« (Mat. 22, 35.)

Nikjer ne priklje milost božja in vpliv sv. Cerkve in nadnaravno življenje tako na dan in se tako razcveta kakor ravno v svetnikih božjih. Ti so žive priče moči božje nad zemeljskim prahom in nad slabim človeškim srcem. V njih je jasno začrtana podoba Kristusova, poteza za potezo. Svetniki so zlati tabernakelji, izvoljene posode, templji božji, bliščeč se v zlatu najčistejše ljubezni božje. Ti so veliki molivci, ki so izvojevali nebesa ter s silo nase potegnili nebeško kraljestvo; vredna orodja so v svetih rokah božjih, ki so izvršili dalekosežne namene božje. Pred njimi je varna božja čast, ker ne iščejo svoje

slave in časti; ravnaajo se po geslu: »Vse k časti božji!« To so zares zlate duše!

Kakor se pa nahajajo v gozdovih orjaška drevesa, ki druga nadkriljujejo, tako tudi med svetniki. Merilo za njih velikost je ljubezen. Sam božji Zveličar jih je označil, ko je rekel: »Večje ljubezni nima nikdo, kakor kdor dá življenje za svoje prijatelje.« (Jan. 15, 13.)

Mučeništvo je ta junaška ljubezen! Kristus kralj mučencev! Njegova neskončna ljubezen do smrti na križu je navdahnila junaške duše. »Vzemite svoj križ in pojdite za menoj!« In množice so mu sledile, saj pravi sv. Janez v berilu na praznik vseh svetnikov: »Videl sem veliko množico, ki je nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov.« Sledili so mu v ječo in verige, v trpljenje in smrt. Nepregledna množica mučencev, ki so za sveto vero in za čednost z veseljem darovali kri in življenje. Ta armada junakov je najboljši dokaz, da je krščanska vera prava; je najbogatejša žetev, ki jo je žel nebeški sejalec na grešni zemlji.

Mi spoštujemo in občudujemo te srečne trume zveličanih duhov, ki so tako vztrajno »dober boj bojevali, vero ohranili in prejeli krono pravičnosti,« ki zdaj uživajo, »kar oko še ni videlo, ne uho slišalo in v nobeno človeško srce ni prišlo.« Veselimo se pa tudi z njimi, kakor nas opominja sveta Cerkev v pristopu na praznik vseh svetnikov: »Radujmo se vsi v Gospodu, ko obhajamo praznik v čast vsem svetnikom; zavoljo njih slavnosti se angeli vesele in hvalijo božjega Sina.«

Hočemo jih pa tudi posnemati. Njih duhovno orožje bodi tudi naše orožje! Omenimo samo enega — sv. rožni venec, ki so ga čislali in molili radi vsi svetniki, odkar je vpeljan. Marija sama, kraljica vseh svetnikov, ga nam je dala v roke, ga nam priporoča. To orožje je bolj zmagovito, učinkuje močnejše kakor strašni topovi sedanje vojske. To orožje podira trda srca, spreobrača zakrknjene grešnike, to orožje razdira satanske zanjke in mreže, podira tudi najhujše trdnjave hudega duha. Naš boj je boj za nebeško domovino, tu nam gre za večno zveličanje, tu moramo zmagati! Zmagali pa bomo s tem Marijinim orožjem!

Od rajске družbe izvoljenih obrača sveta Cerkev naš pogled k ubogim dušam v vicah.

»Usmilite se me vsaj vi, moji prijatelji!« tako nam kličejo v trpljenju.

Naš pogled pa v teh dnevih v duhu uhaja prav posebno tja k junakom, ki počivajo tam daleč v tujini na mrtvaškem polju, na bojnem polju...

Cel dan so grmeli topovi ter sipali svoj pogubonosni ogenj med številne vrste pogumnih bojevnikov. Napočil je večer, nastopila je noč. Bojni grom je ponehal, vsak si želi vsaj kratkega počitka. Ali zunaj v bojni vrsti jih mnogo že počiva in spava smrtno spanje. Ni cvetic, ni vencev, da bi okrasili neustrašene junake — toda, glej, v rokah drže lepe vence: rožne vence! Temu ga je pri slovesu stisnila v roke žalostna mati, drugemu ga je darovala usmiljena sestra, ko je že odhajal, tretjemu ga je podaril spovednik po dobro opravljeni spovedi. S pogumom so šli v boj, oboroženi ne samo s puško ali mečem, ampak tudi z rožnim vencem. Pripravljani so bili ne samo za boj, ampak tudi za Boga, za večnost. Med bojem so pač pogostokrat uhajale njih misli daleč tja v domači kraj, k staršem, k ženi, otrokom, ali še bolj pogosto so se dvigale njih misli kvišku k Vsemogočnemu. In Bog jih je sprejel k sebi. Le kratek je bil zadnji boj. Le toliko, da so si ovili roke z rožnim vencem in že so splavale njih duše kvišku iz solzne doline v večno veselje. Sedaj nimajo nobenega sovražnika več! Pri čarobnem svitu blede lune jim pripravljajo tovariši zadnji počitek v skupni gomili. Skupaj so se bojevali, skupaj so padli, naj še skupaj počivajo, dokler jih ne zbudi trobente glas... Počivajte, junaki, mirno!

Naj se ne rosi tvoje oko, ljubeča mati, tvoj sin je umrl kot junak; ne plakaj ženavdova, tvoj mož je umrl kot kristjan; ne pretakajte solz, ljubki otroci, vaš oče je umrl kot mučenec! Ne solz, ampak dobrih del, molitve potrebujejo sedaj. Polagajte zato duhovne vence — rožne vence — v duhu na gomile vaših dragih, darujte zanje pogostokrat sv. zakramente in druga dobra dela. Sami pa iščite tolažbe pri Srcu Jezusovem, ki je polno vse tolažbe; tolažijo vas pa naj tudi besede:

»Saj križ nam sveti govori,
da vid'mo se nad zvezdami!«

A. P.



V hvaležen in časten spomin blagopokojnemu sv. očetu Piju X.

Vojska zdaj prevpije vse. Vsa pozornost se obrača njej. Za druge reči skoro nimamo časa in smisla. Zato so časniki tudi razmerno malo pisali o važni spremembi na prestolu sv. Petra: smrti Pija X. in izvolitvi Benedikta XV. Tudi »Bogoljub« tako.

zavedamo, kako je bil to svet služabnik božji, ljubezniv mož, skrben oče, goreč pastir, velik papež.

Prvo, kar nam dela Pija X. prikupnega, je njegova velika skromnost in ponižnost.



Pij X.

Pa o vladajočem novem papežu Benediktu bo še dosti prilike in časa pisati. Od blagopokojnega Pija X. se pa moramo vendar s hvaležnostjo in častjo posloviti ter mu v »Bogoljubu« postaviti skromen spomenik.

Zdi se nam, da blagega Pija v življenju nismo dosti poznali, zato tudi ne primerno cenili in ljubili. Zdaj se šele, ko imamo vse njegovo življenje in delovanje pred očmi, se

Pij X. je bil sploh poseben mož, mož posebne božje previdnosti. Malo jih je med papeži, ki bi bili šli po vseh stopnjah cerkvene službe od kaplana do papeža. Visoki gospodje hodijo navadno po drugih potih. Pij X. je vse »skoz naredil«: bil kaplan, župnik, kanonik, spiritual, profesor, generalni vikar, škof, patrijarh, kardinal, papež. Pri vsem tem pa je ostal vedno ponižen. Še

sanjalo se mu ni — tudi kot kardinalu ne — da bo on kdaj papež. Ko je šel v Rim k volitvi papeža, si je kupil vozni listek za nazaj v Benetke, — pa ga ni več rabil. Ko je kazalo, da bo izvoljen, se je branil na vse načine: nisem zmožen, nisem vreden, pozabite name! Ko je bil izvoljen, takorekoč posiljen za papeža, se ni mogel najokati in je govoril: Ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene! Ko je nastopil vlado, je rekel: Ne pričakujte od mene nič posebnega, jaz sem samo reven kardinal z dežele. Ko je umiral, je rekel: Reven sem bil rojen, revno sem živel, reven želim umreti. Premoženja ni zapustil nikakega. Svojega naslednika je v oporoki prosil, naj njegovim sestram daje toliko plače na mesec, da bodo mogle živeti.

Tudi ni imel lastnosti, ki pred svetom vzbujajo posebno občudovanje. Bil ni niti doktor svetega pisma; jezika ni znal ne francoskega, ne nemškega, ne kakega drugega, ampak samo svoj materni jezik italijanski. Pa vendar ga je Bog izvolil za velike reči, kakor On — po besedah sv. Pavla — sploh večkrat izvoli to, kar je pred svetom neznan in zaničljivo, da se nikdo ne hvali s svojo, ampak le z močjo božjo.

Zelo zanimiv je ta-le razgovor, ki se je vršil pred volitvijo papeža med nekim francoskim kardinalom in poznejšim Pijem X., ki je bil takrat tudi še kardinal (Sarto): Francoski kardinal nagovori kardinala Sarta francosko. Ta mu pa odgovori, da ne razume francoskega. Nato sta se začela po latinsko: »Iz katere škofije ste?« vpraša Francoz. — »Sem patrijarh beneški,« odgovori Sarto. — »Pa ne znate francosko? No, potem niste sposobni za papeža, ker papež mora znati francosko.« — »Dobro ste povedali, odgovori Sarto, dobro ste povedali Eminenca, nisem za papeža, Deo gracias! (Hvala Bogu!)«

Posvetnjaki, liberalci in druge take baže ljudje, kateri so Leonu XIII., ki je bil seveda imeniten papež, tudi peli hvalo zaradi njegove učenosti, so Pija X. prezirali in zaničevali; proglasiti so ga hoteli za starega »fajmoštra«, ki ne zna dosti drugega, kakor moliti. Tudi neki slovenski liberalen list je pisal pred par leti o Piju X., da je »samo otročje pobožen«. Mi pa vemo, da je ravno »otročja« pobožnost najbolj prava; saj je Jezus Kristus rekel: »Ako ne boste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo.« — No, sveti oče Pij se je bore malo zmenil za to, kaj sodijo o njem taki, ki se razumejo na cerkvene reči, kakor zajec na boben. Pa niti za to se ni zmenil, kaj sodijo o njem katoličani. Misli si je s sv. Pavlom: »Meni pa je malo

mar od vas ali od človeškega dne sojenemu biti. Bog je, ki me sodi. Tako naj nas ima vsak kakor služabnike Kristusove in delivce božjih skrivnosti. Pri služabnikih pa se le po tem vpraša, da je kdo zvest najden.« In zvest služabnik Kristusov je bil Pij.

Ne smete pa iz dosedaj povedanega sklepati, da je bil Pij X. res morda mož brez posebnih talentov. Ne, imel je pri svoji priprostosti krasne darove. Poleg p o n i ž n o s t i vidimo in občudujemo pri njem posebno te-le lepe lastnosti: p o b o ž n o s t, g o r e č n o s t (»goreč ogenj«), m i l o b a, m o d r o s t in nepremagljiva o d l o č n o s t.

Še dve lastnosti, ki sta za javno delovanje manjšega pomena, pa vendar značilni, naj omenimo: sv. oče Pij je bil jako rahločuten, zato tudi večkrat o t o ž e n, p o t r t, ko je opazoval veliko popačenost sveta; in zato ga je tudi svetovna vojska tako pri srcu prijela in potrla, da mu je ukončala njegovo rahlo življenje. — Toda sicer je bil pa zelo v e s e l e g a z n a č a j a, domač, ljubeznen in šaljiv. Veliko kratkočasnih zgodbic iz njegovega življenja se pripoveduje. Šaliti se sem ga sam slišal na svoja ušesa šele pred nekaj meseci, ko smo bili abstinentje pri njem v avdijenci. Tudi o abstinenci se je malo pošalil, pa tako nedolžno, da smo videli le njegovo dobrohotnost.

O njegovi odločnosti in sveti neustrašnosti priča najbolj to, da je enkrat za vselej zabranil in onemogočil posvetnim vladarjem vtikati se v volitev papeža. Hotel je reči: Vi se brigajte za svoje; to je pa n a š a reč! Odredil je, da je vsak kardinal, kdor bi v imenu kakega vladarja kaj ugovarjal pri volitvi, pri tej priči izobčen. Vsi kardinali morajo pred volitvijo priseči, da bodo poslušali samo glas svoje vesti, in volili edino »tistega, ki ga pred Kristusom spoznajo za najvrednejšega«. S tem je Pij X. zagotovil sveti Cerkvi za vse čase dobre papeže. To je bilo silno možato dejanje, dejanje njegove velike modrosti in nepremagljive odločnosti.

Isto odločnost in neustrašenost je pokazal tudi vselej, kadar je bilo treba braniti čast in pravice Cerkve nasproti njenim nasprotnikom.

Na Francoskem in Portugalskem so cerkev in duhovščino oropali vseh pravic in premoženja, potem so pa še hoteli ukazovati, kako naj se božja služba opravlja. Pij X. je brezbožnikom odločno nasproti stopil ter odklonil njih načrte: Ne vi boste odločevali o tem, ki vam za cerkev ni mar, ampak jaz, ki vem, kako je zanjo najbolje. — Pij X. ni poznal nobene slabosti, prevelike

odjenljivosti in mehkości nasproti posvetnim mogočnjakom. Prepričani smo, da bi se bil za pravice sv. Cerkve rad dal vkleniti, v ječo pahnuti in rad tudi življenje dal.

Enako odločnost je pokazal nasproti notranjim cerkvenim sovražnikom. Pretila je nevarnost, da se skuha nova kriva vera, »modernizem« imenovana, kakor ob Lutrovem času protestantizem. Škoda za katoliško vero bi bila neizmerna. Tudi nekateri bolj lahki duhovniki — pa ne pri nas, ampak na Laškem, Francoskem in Nemškem — so se tej novi veri vdajali. Pij X. pa je stal na straži in o pravem času stopil na pot ter s sveto silo pritisnil vse, da so se uklonili. Vsi

duhovniki po vsem katoliškem svetu smo morali priseči, da se vsak odpove vsem modernističnim zmotam. S tem je bila modernizmu žila odrezana. Izdal pa je še več drugih odredb in ukazov, s katerimi je preprečil nadaljno razširjanje zmote. S tem je Cerkev obvaroval velikanske nesreče.

Ne moremo naštetih vseh velikih in dobrih del, ki jih je izvršil blagopokojni Pij za blagor Cerkve v enajstih letih svojega papeževanja. Prihraniti jih moramo še za prihodnjic. Pa že danes naj naša pesnica zapoje slavo Piju za eno njegovih največjih del, za dovoljeno pogostno sv. obhajilo in zgodnje obhajilo otrok, zahvalo — evharističnemu Piju.

Evharističnemu Piju.

Počakaj, smrt! Nikar ne stri življenja!

Oltar in tabernakelj v luči novi,
pred sveto hostijo kleče rodovi...

Tako že davno Cerkev ni molila,
je mar iz katakomb na dan stopila?

So morda kerubini prihiteli,
za evharističnega Kralja srca vneli?

Glej, v Vatikanu kerub naš kleči,
naš evharistični pastir, Deseti Pij.

Počakaj, smrt! Nikar ne stri življenja!

Ko z zlato zarjo tiha noč umira,
se sto in sto ciborijev odpira.

Za milijonsko množico je tolažilo
presveta hostija, vsakdanje obhajilo.

Kateri seraf je v dolini zmot
pokazal ljudstvu evharistično to pot?

Glej, v Vatikanu seraf naš kleči,
naš evharistični pastir, Deseti Pij.

Počakaj, smrt! Nikar ne stri življenja!

Otroci naši, limbarji deviški,
na čelu, glej, jim plava žar svetniški.

Prišel je angel, zbal se je za čiste,
na tabernakelj je privezal mlade liste.

In komaj limbarji so dobro vzcveli,
so v zgodnjem obhajilu Jezusa prejeli.

Glej, v Vatikanu angel naš kleči,
naš evharistični pastir, Deseti Pij.

In vendar, smrt, si strla to življenje! —

Ne, nisi strla, Pija nisi vzela...
Dokler na skali Cerkev bo živela,
bo živel evharistični naš Pij!

Vklesán za večno je v ciborij vsak,
monštranca vsaka nosi Pijev znak.
Naš tabernakelj, kelih in patena
so zlate priče zlatega imena.

In v naši duši spi spomin njegov
kot svete hostije vsakdanji blagoslov.
O Piju govori v neskončni sreči
nedolžni blesk na prvoobhajilni sveči.

Dokler na skali Cerkev bo živela,
dokler bo na pateni hostija blestela,
bo živel evharistični naš Pij!

M. Elizabeta.

Goreči ogenj.

Mogočen kres je plapolal
od zemlje do neba,
ogreval in razsvetljeval
vse narode sveta.

Prihrul pa strašen je vihar,
v oblakih smrt noseč,
in kresa čudapolni žar
ugasne, ni ga več.

Ne, ni ugasnil, saj plamti
še lepše kot popred,
z neba na zemljo se žari,
obseva širni svet...

Ta žar si Pij deseti bil
kot Cerkve poglavar,
ki v dušnih bojih nas bodril
goreče si vsekdar.

Vojaka k zmagi vodi meč,
a ti, ljubezni vroč,
Evharistije moč znaneč
razpršil zmot si noč.

Modernim zmotam si nasprot'
postavil vere luč,
ki bodi vsem do sreče pot
in vrat nebeških ključ.

Odlok pogostih obhajil,
ki dal si ga med svet,
do konca Cerkev bo krasil
kot mili rajski cvet.

Tako v gorečnosti srca
vzplamteval si ves čas,
a klic je zadonel z neba
in hitel si od nas...

Ugasnil si mogočni kres,
med nami ni te več,
sedaj izza neba zaves
blestiš se nas ljubeč.

Sedaj, prevzvišeni pastir,
si zemskih bojev prost,
uživaj zaželjeni mir
in blaženstva sladkost!

Br. Gervazij.

Sv. oče Benedikt XV. — za mir.

Na praznik Marijinega rojstva se je oglašil sv. oče Benedikt XV. prvič kot vrhovni voditelj katoliške Cerkve, in sicer z oklicem na vojskujoče se svetne kneze. Kot knez miru jih papež opozarja, naj bi si podali roke in sklenili zaželjeni mir. Pismo se glasi:

»Ko smo zasedli prestol sv. Petra, smo se pač zavedali, kako pomanjkljive so naše moči za izvrševanje tako visoke službe; kljub temu se klonimo z največjo ponižnostjo in spoštovanjem skrivnostipolnemu sklepu božje previdnosti, ki je našo slabotno osebo povzdignila do tako vzvišene časti. Četudi pogrešamo potrebnih zmožnosti, vendar trdno upamo, da smemo papeško službo prevzeti, ker se zanašamo na božjo pomoč in smo prepričani, da nam bo On, ki nam je naložil občutno breme tega dostojanstva, podelil tudi zadostno moč in pomoč.

Ko smo pa s te apostolske stolice obrnili pogled na vso naši skrbi izročeno čedo Gospodovo, nas je prevzela groza in bridkost vsled strašne vojske, ki pustoši velik del Evrope z ognjem mečem in jo namaka s krščansko krvjo. Brez dvoma nas veže dolžnost do dobrega pastirja Jezusa Kristusa, čigar na-

mestniška služba nam je poverjena v vodstvu njegove čede, da vse, ki spadajo k njegovi čedi, oklenemo s čuvstvi očetovske ljubezni. Ker moramo po zgledu Gospodovem biti pripravljeni — in pripravljeni smo tudi v resnici — za njih izveličanje tudi življenje žrtvovati, zato smo resno sklenili, ničesar ne opustiti, da, kolikor je v naši moči, pospešimo konec teh bridkosti.

Preden se torej — kakor je običaj in navada po izvolitvi za papeža — ob početku našega papeževanja obrnemo s posebno encikliko do vseh škofov, smo smatrali kot svojo dolžnost, da povzamemo besedo našega preblaženega prednika nevenljivega spomina, Pija X., ono besedo, ki mu jo je ob izbruhu vojne narekovala apostolska skrb in ljubezen do človeštva. Kakor bomo sami dvigali oči in roke proti nebu in klicali k Bogu — saj nam on sam to nujno naroča — tako opominjamo, da, rotimo vse otroke sv. Cerkve, posebno pa duhovnike, naj neprenehoma, stanovito in goreče obsipljejo Boga, Gospoda nebes in zemlje, z molitvami in prošnjami, da se poln usmiljenja ozre na nas vse in da odloži šibo jeze, ki z njo grehe narodov strahuje.

Prosimo tudi, naj deviška Mati božja, katera upapolno rojstvo danes praznujemo, milostno podpira naše prošnje; saj je došla bednemu človeštvu kot jutranja zarja miru, ker je hotela postati mati tistega, po katerem je večni Oče hotel vse spraviti s seboj in umiriti po krvi njegovega križa, kar je ali na zemlji ali v nebesih. (Kol. 1, 20.)

Vladarje narodov slednjič nujno vse prosimo in rotimo, naj bi zaustavili vsa nasprotstva v blagor človeške družbe. Naj bi pomislili, da je temu umrljivemu življenju že samoobsebi prisojenega preveč gorja in zla; kaj bi torej mi sami to gorje še množili in večali! Naj bo dosti razdejanja! Dosti člo-

veške krvi je že prelite. Naj bi se požurili ter se začeli pogajati za mir; naj bi si podali roke. Na ta način si bodo zaslužili pri Bogu obilo plačilo zase in za svoja ljudstva, zraven pa si bodo pridobili zaslug za človeško kulturo.

Pomislijo naj tudi, da bodo napravili s tem nam — ki nam je izvrševanje apostolskih dolžnosti ob teh splošno razburkanih razmerah silno otežkočeno — zelo zaželjeno in dobrodošlo uslugo.

Dano v vatikanski palači, dne 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva, leta 1914.

Papež Benedikt XV.

Smrt vojaka — smrt mučenca.

»Sladko in častno je umreti za domovino,« je rekel rimski pesnik. Krščanstvo pa pravi še nekaj več. Za kristjana ni vojakova smrt samo »sladek in časten« konec, ampak je sveto mučeništvo.

Sv. Tomaž Akvinski, največji in v celi cerkveni znanosti najvplivnejši katoliški učejnjak, razmotriva vprašanje, ali je samo smrt za vero edino pravo mučeništvo. Odgovarja, da je lahko vsaka čednost vzrok mučeništva.

»Mučenci,« pravi veliki cerkveni učenik, »so priče resnice, kajti s prenašanjem svojega trpljenja do smrti dajejo pričevanje o resnici; ne o kakršnikoli resnici, ampak o verski resnici, katero nam je Kristus prinesel. Zato jih imenujemo tudi priče Kristusove, saj pričajo pravzaprav za Kristusa. Resnica pa, ki nam jo je Kristus dal, je verska resnica, zato je mučeništvo izpoved vere. K veri pa ne spada samo notranja vdanost Kristusovemu nauku, ampak tudi zunanja izpoved; in ta izpoved se ne sme omejiti samo na besede, ampak se mora pokazati v dejanju. Tako je zapisano pri apostolu sv. Jakobu: »V svojih delih ti bom pokazal svojo vero«, in v svojem drugem pismu Titu pravi apostol Pavel o neki vrsti ljudi: »S svojimi ustnicami priznavajo Boga, s svojimi deli pa ga zatajujejo.« Tako so vsa čednostna dela, če se ozirajo na Boga, izpoved vere. S tem kažemo svetu, da Bog takih del od nas zahteva in da nam za to dá plačilo. Zato morejo vsa čednostna dejanja povzročiti mučeništvo. In res praznuje sv. Cerkev mučeništvo sv. Janeza Krstnika, kateri ni ravno zaradi svoje vere, ampak zaradi svojega ugovora proti zakonolomstvu pretrpel mučeniško smrt.

Na koncu svojih razmotrivanj govori sv. Tomaž posebej o smrti v o j a k a. Obrača se proti trditvam, češ, da se smrt vojaka ne more imeti za mučeništvo, in izjavlja, da vojak, ki z ozirom na Boga svoje življenje dá za domovino, umre prave mučeniške smrti, ker je vsaka smrt, ki jo pretrpimo v izvrševanju kake čednosti, mučeništvo. »Blaginja države je med zemeljskimi dobrinami najvišja. Seveda je nadnaravna dobrina vere, za katero umre kristjan mučeniške smrti, višja kakor vsaka pozemeljska dobrina; ker se pa vsaka naravna dobrina spremeni v nadnaravno, če jo človek z Bogom v zvezo spravi, zato more vsaka človeška dobrina z ozirom na Boga povzročiti mučeniško smrt.«

Kakšna spodbuda za naše vrle vojake na bojnem polju! Borijo se za veliko sveto stvar, ker se gre za blaginjo države, ki je po besedah sv. Tomaža najvišje dobro na zemlji. Kdor pa tak ideal brani in zanj svoje življenje dá, ta ne izvrši samo čednostnega, ampak junaško dejanje! Vse svoje in najdražje dá za najvišje dobro na svetu. In če to stori zato, ker v državni oblasti, ki ga je poklicala pod orožje, spozna oblast božjo in žrtvuje svoje delo, trpljenje in življenje Gospodu Bogu, kakor je to vsakdanja navada dobrega kristjana, potem je njegova smrt pravo mučeništvo.

Kakšna tolažba za vse drage, ki jih je vojak pustil doma, za starše, ženo in otroke, ki so navezani na očeta; kakšna tolažba za nevesto, kateri bodo najlepše nade prihodnosti morda uničene. Če ga tudi zadene smrtna krogla, saj umre mučeniške smrti za najvišje ideale, ki jih more ta svet dati, saj umrje za zemeljsko domovino, da si s smrtjo pribori domovino nebeško!

Po »Slovincu«.

Prelepo krščansko življenje v družini † prestolonaslednika Franca Ferdinanda

vzor vsem krščanskim družinam.

(Dalje.)

2. V ljubezni združena.

30. junija 1900 je stal pred oltarjem hišne kapele gradu Reichstadt na Češkem visok ženitovanjski par, da si poda roki k zakonski zvezi. Nadvojvoda Franc Ferdinand je peljal mlado grofico Zofijo Chotek na svoj dom. Bila je to zakonska vez, tako močna in zvesta, tako čista in srečna, da jo po vsej pravici lahko imenujemo ogledalo krščanskega družinskega življenja. Štirinajst let pozneje, 28. junija 1914, pa ju je skupna smrt združila za večno. Gotovo je bila to posebna naredba božja, da sta obenem sklenila svoje življenje. Tako lepo in pobožno je rekla njuna trinajstletna hčerka Zofija: »Ljubi Bog je že tako ukrenil, da je vzel oba skupaj k sebi; ker papa bi ne mogel brez mamice, mamica pa ne brez papa živeti.«

Njegova velika družinska sreča se dá posneti iz pogovora, ki ga je imel kratek čas pred svojim odpotovanjem v Bosno z najvišjim cerkvenim dostojanstvenikom na Ogrskem, kardinalom dr. Csernochom: »Eminenca, v življenju je mnogo stvari, ki bi jih, ako bi jih morali še enkrat ponoviti, gotovo drugače storili. Toda povem Vam, da se čutim v zakonu tako neizmerno srečnega, da bi se drugič ravno tako oženil, kakor prvič, ako bi moral ta korak ponoviti. Priznam Vam z radostjo, da sem od Boga blagoslovljen človek. Ko se vrnem zvečer od svojega dolgega in težavnega dela v krogu svoje družine in najdem svojo ljubljeno soprogo z ročnim delom v roki v sredi igrajočih se otročičev, potem pustim vse skrbi na strani ter komaj razumem vso neizmerno srečo, ki me obdaja. Eminenca, ta prizor družinske ljubezni bi morali enkrat videti!«

V štirinajstih letih njihovega srečnega zakonskega življenja je bilo pač malo dni, katere sta ločeno preživela. Na njegovih potovanjih, lovih in manevrih mu je bila vojvodinja vedno zvesta spremljevalka. Hoteli so jo zadržati, da bi ga na zadnjem potovanju v Bosno ne spremljala, češ, da ni brez nevarnosti. »Ja, ako preti kaka nevarnost, potem šele je moja dolžnost, da ostanem na strani svojega soproga,« je bil njen odgovor. In ko jo je nadvojvoda po prvem ponesrečenem napadu prosil, da naj se vrne v konak (kraljevo palačo), mu je odgovorila, sluteč ne-

srečo: »Franc, jaz ostanem pri tebi; jaz te ne zapustim, kjer si ti, tam hočem tudi jaz ostati.«

Ako ga je katerikrat dolžnost primorala, da se je moral za kak dan ločiti od svoje družinice, ga je moral pa telefon in telegraf zvezati z njimi.

Obojestransko pozornost in obzirljivost pa sta bili zvezdi-vodnici tega plemenitega družinskega življenja. Predvsem je bila vojvodinja Zofija, ki je, pozabivši nase, le svojemu soprogu in otrokom živela. Vedno je premišljevala, kako bi kolikor mogoče nadvojvodu življenje osladila; skrbno pa se je ogibala vsega, kar bi ga imelo motiti. Sobe so bile urejene, kakor je on rad videl; dnevni red za prihodnji dan je vedno on določal; miza je bila poigrnjena, kakor je bilo pričakovati, da bo njemu všeč. Zdelo se je, da je le za svojega moža skrbela in delala. Rahlotni nadvojvoda pa je tudi kmalu spoznal, kako bogastvo in srečo da je pridobil s plemenito soprogo. Zato jo je tudi visoko spoštoval ter rad sprejemal njene misli in ideje. Bila je pa tudi visoko izobražena gospa, katere svet se že lahko posluša. To je veljalo za važna vprašanja javnega življenja, kakor za tisočera mala vprašanja v gospodarstvu in skrbeh vsakdanjega življenja. Prav posebno pa je veselilo prestolonaslednika, ako je mogel svoji soprogi v vrtovih in parkih pokazati nove nasade; in le, ako je bila ona z vsem zadovoljna, jih je ukazal popolnoma izgotoviti.

Vsako nebo ima svoje oblake, in tudi v najboljših zakonih se primeri, da si mnenja nasprotujejo. V premagovanju trenutne nevolje pa je bil nadvojvoda poseben mojster; en trenotek — in zopet je bil ljub in dober ter se niti z besedico ni več dotaknil dotične točke. Gospa vojvodinja pa je ob takih priložnostih znala prav modro molčati, kar je bilo njegovi cesarski Visokosti posebno všeč.

Temelj tega njihovega, v globoki ljubezni in spoštovanju združenega življenja pa je bila sveta vera. Vsak mesec sta skupno klečala pri mizi Gospodovi in skoraj vsak dan sta bila pri sveti maši.

Jako spodbudno je bilo videti, kako je vojvodinja večkrat med sveto mašo nadvoj-

vodu izročila mašno knjižico ter ga pri tem opozorila na posebno lepe molitve.

»To versko življenje mi je moja soproga vcepila,« se je večkrat izrazil prestolonaslednik v ožjem krogu svojih zaupnikov.

Kakor sta se v življenju medsebojno ljubila v miru božjem, tako tudi zdaj v miru božjem počivata v tihih grobnici v gradu Arsteten. (Dalje.)

Takih je nebeško kraljestvo!

»Ilustrirani Glasnik« je prinesel sliko, kratek opis in eno zadnjih pisem Andreja Beričiča, trgovca na Rakeku pri Cirknici, ki je padel v vojski. To je tako lepo, tako spodbudno in zgledno za nas vse, posebno še za naše može, — katerim gotovo dajte to-le brat! — da moramo tudi v »Bogoljubu« to ponatisniti in sliko tega predobrega moža prinesiti. Takih bi se nam pa res silno škoda zdelo, da nam jih vojska pobira, ko bi ne imeli trdno zavest, da so res — mučeniki-svetniki v nebesih! Blagor jim! Vekomaj bodo zmagoslavje obhajali!

† Andrej Beričič.

Mlad mož, niti 30 let star, še malo poznan v širši javnosti, a tembolj v cerkniškem okolišu, eden najizrazitejših sodelavcev S. L. S. Zvest soprog, skrben oče, poln žive vere je z mladeniškim ognjem, a trezno premišljenostjo prijel za delo v korist ljudstvu. Razen ljudske v Idriji ni menda obiskoval drugih šol, a z lastno nadarjenostjo in marljivostjo si je osvojil poleg slovenskega še nemški in italijanski jezik. Znal je občevati z ljudmi. Ljubezniv, ponižen, pa nenavadno odločen nasproti vsakomur, se ni bal, ugovarjati tudi lastnim pristašem, ako je videl, da bi utegnil biti oškodovan ljudski blagor, in najsi je imel vsled tega sam trpeti kako škodo. Kristalen značaj. Ni čuda! Saj je vsak dan bral kak odstavek iz Tomaža Kempčana, ta knjižica ga je spremila tudi na bojišče. Pri obilnem delu za javnost in za dom — imel je dve trgovini, eno na Rakeku, drugo v Planini — je redno vsak mesec prejemal svete zakramente. V dopisnici z bojišča naznanja soprogi, da je dne 6. septembra tamkaj prejel sveto obhajilo. In dva dni po tem, na Marijin praznik, je bil smrtno zadet. V daljni Galiciji počiva njegovo blago srce. Zapustil je štiri nedorasle otroke. Na ta slučaj je lepo pripravil svojo soprogo v pismih z bojišča. Zaradi pretesnega prostora tu le nekaj odstavkov iz enega zadnjih pisem.

». . . Sedaj vidim, da sem zelo blizu skoraj neizogibni smrti. Kroglice, šrapneli, ruski pešci in kozaki so blizu. Zato čutim potrebo, da se poslovim od vseh Vas . . . posebno od

svojih otročičkov in od Tebe, moj angel varih, moja zvesta, ljubljena in neizrekljivo spoštovana ženka, predobra, osrečujoča spremljevalka . . . Kako rad bi prišel in Ti podal



† Andrej Beričič.

roko . . . Rad bi še videl otročiče in jih blagoslovil, pa ker to ni mogoče, jih blagosloviljam od tukaj z očetovskim blagoslovom, ki naj jih spremlja skozi življenje in pripelje do večne sreče! . . . Ostani jim Ti dobra, skrbna mati! . . . Odpustite mi vse moje pogrške in molite zame! Jaz bom pri Bogu prosil za Vas, zlasti, da se vdaste v Njegovo sveto voljo. Ako je On tako določil, že vé, zakaj. Gotovo ne v kazen meni ali drugim, temuč iz ljubezni, ker mogoče bi ne bil nikdar tako pripravljen . . . Zato se ne žalostite preveč . . . bodi pogumna, moja ljuba, zvesta žena. Veš,

saj jih bo mnogo, ne boš sama... in to je vendarle častna smrt. Tudi meni se sicer krči srce, a vem, da brez božje volje tudi padel ne bom. Molil sem tako in Ga prosil, če je Njegova volja, da ostanem... Pišem kar med maršem, zato je slabo pisano, in ne vse en dan, zato je slaba zveza... Skrbite, prijatelji in strankini pristaši, da Dom na Raketu ne propade in da stranka ne za-

ostane!... Pozdravljam vse s prošnjo za spomin v molitvi... Na srečno svidenje pri Jezusu, vrelcu ljubezni, in pri Mariji!...«

Tako njegovo pismo. Ali si morete misliti lepše slovó? Ta izvrstni mož bi bil zopet vreden, da bi se stavil v zgled vsem slovenskim možem in tudi mladeničem, naj bi — če nam že smrt takega vzame — oni, ki so ostali živi, posnemali tega vzornika!

Zadnji trenotki padlega vojaka.¹

Krogla v junaške je prsi zadela,
vojak je omahnil in padel na tla,
kri je rudeča iz rane privrela,
izvil se bolesten mu vzdih iz srca:

»Daleč umiram od ljubega doma,
v misli na svojece zapuščam zemljo;
strašno odmeva glas bojnege groma,
v smrtni bolesti se zvija telo.

V duhu mi cerkev zdaj vstaja domača,
kjer sem se z angelskim kruhom gostil;
Njege, ki zemeljske boje poplača,
kmalu bom tam zmagovalec častil.

Vstaja oltarček Marijin pred mano,
kjer sem svetinjo na prsi prejel;
kadar dospem ž njo tja v večnost neznano,
tesno bom mater Marijo objel.

Blaženi hipi pred božjim oltarjem,
hipi, ko Večnega zrl sem prihod!
On je zdaj up moj med bojnim viharjem:
On me tolaži na potu odtod.

O kako sladka je smrt sredi boja
v misli, da skoraj bolesti bom prost!
Zgodi, o Jezus moj, volja se Tvoja;
zmagal sem, kmalu nebeški bom gost.»

Sklonil je glavo na prsi krvave,
utihnil izmučen v nevzdramnem je snú;
en vzdih še — in splula je duša v višave,
v kraljestvo prijateljstva, zmage, miru.

Limbarški

¹ Pričujoča pesmica je zložena z ozirom na pismo nekega vrlega vojaka, ki je piscu teh verzov pisal med drugim sledeče: »V dežju smrtonosnih krogel in morilnih granat mislim često nate in na minule dneve. Težko mi je ob misli, če se ne povrnejo nikoli več. Tolažijo pa me ona nedeljska jutra, ko sem pristopal k mizi Gospodovi. Poln tolažilnih spominov je zame dan sprejema v Marijino družbo. Svetinja, ki sem jo prejel takat, me spremlja v nevarnem boju. Marija me je do sedaj čudežno varovala.«

Nagrobni napisi.

Zdi se mi primerno, da »Bogoljub« spregovori enkrat nekaj besedi o napisih, ki jih nosijo križi in spominski kamni na grobovih naših ranjkih.

Stara je že navada, da postavljamo na grobove ranjkih spominske križe in kamne z raznimi napisi. Že v rimskih katakombah se opaža ta navada. Pa to še ni najstarejše. Pogled v kulturno zgodovino starih narodov nam kaže, da so že najstarejši narodi napravljali umrlim za spomin daljše ali krajše spominske napise.

Tako se ravna tudi še danes. In kdo je, ki bi si upal tej stari navadi ugovarjati! Rav-

no nasprotno: prav je, da se spominjamo svojih ranjkih; prav je, da jim stavimo primerne spominke; prav je, da radi obiskujemo njihove grobe.

Pa kakšni naj bodo napisi na teh spominkih?

Pokopališče je gotovo vsakemu človeku resen kraj. Pokopališče je vsakemu zemljanu živa pridiga, kjer železo in kamen in zemeljska gruda glasno govore: Človeku je odločeno enkrat umreti. Pokopališče je kraj, kjer se nehote domisliš svojih staršev, svojih dragih znancev in prijateljev, kjer si Bogu lahko iz dna svojega srca hvaležen za lepo, tolažbe

polno versko resnico o posmrtnem življenju. Temu resnemu in upanje vzbujajočemu kraju naj bi bili primerni tudi napisí na grobovih.

V nagrobnih napisih naj ne bo praznega besedičenja; čim krajše in pomenljivejše, tem boljše in lepše. Kako lep in pomenljiv je na primer ta-le jedrnati napis v Gorjah:

Cvetela sem, a kmalu sem zvenela;
zvenela sem, da lepše bi cvetela.

V par besedah, — pa je popisano vse življenje mlade, v cvetu let umrle deklice. Lepa je prošnja, ki jo beremo na nagrobnem spominku v Št. Jakobu v Rožu:

Ti, o Bog, usmiljen bodi,
milo jih, o Jezus, sodi!
V miru naj počivajo,
sveti raj uživajo!

Vse, kar moremo želeti ranjkemu, je v par besedah, v par vrsticah našeto. — Pa glej zopet drugega. Prijatelj nam kliče iz hladnega groba:

Prijatelj kliče vam iz jame:
Ne jokajte — molite zame,
in Bógu služite zvestó,
da v raju spet se združimo!

V nagrobnih napisih naj se bere naša vera v posmrtno življenje, ali naj pa vlivajo ti napisí tolažbo v naša srca. Lahko zlijemo vanje tudi svoje prošnje, prošnje za mir in večni pokoj tistih, ki počivajo v grobu. Pravtako nam smejo taki napisí govoriti o minljivosti vsega, kar je na svetu. Poleg zgoraj omenjenih ti podam še par vzorcev.

V Krtini pri Dobu najdeš ta-le prav primeren (četudi po obliki malo zastarel) napis:

Srečen, kdor zaspi v Gospodu,
smrt ga reši od trpljenja,
ob Gospodovem prihodu
se bo v bukvah bral življenja.

Kako ljubko tolaži na blejskem pokopališču pokopano dekle svoje starše:

Otrite si solzice,
jok spremeni se v smehljaj,
saj med lilije-cvetlice
sem vsajena v sveti raj.

Kako naj se glase naše prošnje na grobeh? Kako neki drugače, kakor v tistem glasu, v tistem duhu, ki veje v molitvah svete Cerkve. V Dobu boš našel te prošnje tako-le v šopek povezane:

Bog jim večni pokoj daj,
večna luč jim sveti naj,
v miru naj počivajo,
sveti raj uživajo!

Seveda so lepe, če so izražene tudi krajše, kar srečavamo po mnogih grobih: Počivaj v miru! ali: Večna luč naj mu (ji) sveti!

Ali hočeš slišati, kaj grobovi govore o minljivosti? Prav primerno opominja mladenič iz groba tiste, ki hodijo po pokopališču:

Glej, o človek, truplo moje,
mlado še, pa bo strohnelo!
Spomni se, da tudi tvoje
kmalu bode odcvetelo.

Ali zopet:

Čuj, popotnik, kaj iz groba
tvoj prijatelj govori:
Glej, moj delež je trohnoba,
to boš kmalu tudi ti!

Nikakor mi pa niso všeč grobni napisí, ki so preveč solzavi, preveč objokani. ki preveč poudarjajo tostransko zgubo. Vem, da je bridko zgubiti očeta ali mater, vem, da staršem poka srce, ko pokladajo v grob sinka, hčerko ali pa že odraslega sina in hčer. Ali vendar mora biti vera na življenje onstran groba močnejša, kakor pa žalost nad še tolikšno zgubo. Zato pa se mi nikakor ne zde primerni taki-le napisí:

O prezgodaj si zatisnil
svoje miljene oči,
si nas v žalosti zapustil
in podal se v grob noči.

Ravno tako ne:

Počivaj v miru, predraga soproga,
pozvala te smrt je prerano s sveta,
kar ljubil sem kdaj, mi vzela je s tabo,
pustila mi le je nebrojno solzâ.

Ravnotako se mi ne zdi primerno celemu svetu v verzih oznanjati, kdo je postavil ta in ta spomenik na grob. Nekje sem bral na primer tak-le napis:

Spavaj v miru, draga mati!
Vaša žalostna hči Kati.

Prav neokusno!

Če napraviš napis v verzih, pazi tudi na lepo zunanjo obliko. Ni prijetno gledati v kamen vsekane napake. Tujci, ki hodijo na naša pokopališča, jih precej ugledajo, pa se jim smejejo. Ni sicer prav, ali tudi od resnega do smešnega je le en korak.

Nekje v naši deželi boš našel ta-le napis:

Tiho spijta v tajnostni gomili...

Spijta. Kaj pa? V gomili se ne pije, ampak spi.
Ali zopet:

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
saj našla si na božjem nebu,
kar tukaj bi zastonj iskala.

Vsak, kdor ima količkaj ušes, bo precej vedel,
da zadnja vrstica silno peša za drugimi. Bolj-
ša bi bila, če bi se glasila:

kar tu zastonj iskala si.

Zato pa, prijatelj, ki iščeš nagrobnegega napisa
za grobove svojih dragih, nikar ne delaj po
svoji glavi, ampak posvetuj se s takimi, ki

imajo tudi slovensko slovnico kolikortoliko v
mazincu. Najbolje storiš, ako se obrneš na
svojega dušnega pastirja. Gotovo ti bo rad
postregel.

Napisal sem ti par vrstic. Kratek nauk
vsega najinega modrovanja o nagrobnih na-
pisih naj bo: Na grobove naših ranjkih delajte
primerne, z verskimi čutili na-
vdahnjene napise! Ogibajte se prazne
jokavosti in solzavosti! Bodite kratkih in
jedrnatih besedi! Pazite na lepo obliko!

J. L.

Vojska in duhovniki.

Zakaj učenec ni večji od Učenika.

Vojska je šiba božja za hudobneže; je pa
tudi čas poskušnje za dobre. O tem si se
menda prepričal, dragi čitatelj, mnogokrat
zadnje čase. Najtežja poskušnja za vernike
je, ako se izpolnijo besede Jezusove: »Udaril
bom pastirja in razkropile se bodo ovce.«

Začetkom sedanje vojske se je pri nas
na slovenskem Štajerskem, Koroškem in v
Istri, pa tudi v Nemčiji v Elzas-Lothringenu
začelo neko gibanje proti duhovščini, ki je
zbežalo maloverne in zelo potrlo dobre verne
ljudi.

Zdaj, ko so v Nemčiji in tudi pri nas
skoro končane preiskave, ki so sijajno poka-
zale, da so bili vjetniki v polnem številu do-
cela nedolžni, smemo tudi o tej zadevi go-
voriti.

Kaj naj misli dober vernik o takih slu-
čajih?

Kdor so pozornostjo posluša besedo bo-
žjo, temu so znane zgoraj navedene besede
Jezusove: »Učenec ni večji od učenika in hla-
pec ne več od gospoda.« In dalje: »Ako so
mene preganjali, bodo tudi vas. Še v zaslužo
si bodo šteli in mislili, da so storili dobro
delo.« »Pravičnega Bog poskuša kakor zlato
v ognju.«

Zakaj so zapirali duhovnike tu in v Nem-
čiji? Bili so obdolženi izdajstva domovine.
Postave so za časa vojske silno stroge. Kdor-
koli bi bil osumljen prijateljstva s sovražni-
kom, pride pod ključ; to zahteva vojna po-
stava. So pa brezvestni, hudobni, včasih pa
tudi nespametni in nerazsodni ljudje, ki se
hočejo odlikovati ali maščevati ali hočejo
zaslužiti, ter se poslužujejo te priložnosti.
Postava namreč zahteva, da če bi bil ti

tajno zatožen tega ali onega zločina proti do-
movini, moraš biti koj zaprt, predno pre-
iščejo, kaj je resničnega na tožbi. —

Brezvestni in tudi nevedni ljudje so pa
obrnili vso stvar in na vprašanje: »Zakaj pa
je ta zaprt?« odgovorili: »Ako bi ne bil kriv,
bi ga ne bili zaprli; izdal je domovino, kriv
je vojske, le po njem!« — Modrega kristjana
taka beseda ne more premotiti; znano mu je,
kako so nekoč judje rekli Pilatu: »Ako bi ta
ne bil kriv, bi ti ga ne bili izročili v sodbo.«

Pekel je imel svoje zmaže, ko so zavoljo
zaprtih duhovnikov, katerih krivica ni bila
niti preiskana, še manj pa spričana, začeli
agitacijo za prestop k Lutrovi veri. »300 jih
je prestopilo prvi teden in cele dežele bodo
zapustile katoliško vero, ker so duhovniki
taki.« — Te besede si lahko slišal dan na
dan zlasti na Štajerskem.

Tisti pa, ki so poznali »krivce« — so
zanje molili, ker niti trenutka niso dvomili,
da bi bila krivda na njih. Preiskave so, hvala
Bogu, pokazale, kako je vse bila le izmišljotina.
Za vse pa, ki so prebili zavoljo tega
težke ure, je Jezus zaklal osmi blagor: »Blagor
njim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe!
— Blagor vam, ako o vas vse hudo govore —
vaše plačilo bo obilno v nebesih!«

Ti pa, dragi bralec, veseli se, ker si go-
tovo bil med tistimi, ki nisi verjel hudobnim
jezikom! Bodimo še bolj previdni v svojih
besedah in še bolj počasni v svoji sodbi! Ako
pa smo v dvomih, molimo, iščimo v sv. evan-
geliju in v zgodbah, ki jih imajo že otroci v
šolah, tolažbe, pojasnila, nauka.

V tej knjigi najdeš sladko tolažbo v vseh
takih in podobnih slučajih.



25. mednarodni evharistični kongres v Lurdu

od 21. do 26. julija 1914.

(Priobčuje katehet Viktor Kragl.)

(Dalje.)

Kot prvi govornik je v avstrijskem odseku nastopil gosp. Janez Bernhard, veroučitelj iz Linca, ki je govoril o socialnem kraljestvu Jezusa Kristusa v zgodovini narodov. Razlagal in dokazal je, da je presveto Rešnje Telo središče vseh narodov in celega sveta. H koncu svojega govora je pa rekel:

Njega, ki je s toliko vneto prisostvoval evharističnemu kongresu na Dunaju, ni več. Nadvojvoda Franc Ferdinand je podlegel zločinski roki. Ko se je letos pri odhodu v Bosno od svojih otrok poslovil, mu je rekla hčerka: »Oče, mi bomo vsak dan sv. obhajilo darovali za dobre starše, dokler se ne vrnejo.« In globokoverni prestolonaslednik je



Papežev odposlanec, kardinal Belmonte, na evhar. kongresu v Lurdu.

Spomniti se hočemo še naše ljube domovine, naše Avstrije! Velik, prekrasen evharistični kongres na Dunaju je živa priča, da so vsi avstrijski narodi pod zastavo evharističnega Kralja. Ne le duhovniki, ampak vsa avstrijska ljudstva so poslala k temu kongresu svoje zastopnike. Če se danes spominjamo dunajskega evharističnega kongresa, tedaj nas nekaj pri srcu zaboli, zapeče:

tedaj rekel svoji soprogi: »Zdaj spoznam veliko vrednost od papeža Pija X. priporočanega otroškega sv. obhajila.« Pobožni prestolonaslednik je mrtev. Ubogi cesar je uropan svojega naslednika, pač hudo zlo, pa vendar sivolasi vladar ne obupuje, ker njemu je v vseh bridkosti tolažba Jezus v sv. Evharistiji.

In mi Avstrijci, mi poklekimo s svojim

ljubljenim vladarjem pred evharističnega Kralja in prosimo: Jezus Kristus, Kralj narodov, blagoslovi in varuj tebi zvesto Avstrijo!

Pri spominu na našega cesarja se vsi poslušalci dvignejo s svojih sedežev in po dvorani mogočno zadoni avstrijska cesarska pesem.

Nato je bil govor g. Janeza Mechtlerja, župnika z Dunaja, o pobožnosti presv. Srca Jezusovega. H koncu govora stavi govornik vprašanje: kje je vzrok, da so nekateri kraji, nekatera mesta (n. pr. Dunaj) postala tako krščanska? Vzrok temu tiči v tem, ker je pogosto, pri vsaki priliki, ta ali oni tudi posvetni govornik klical in vabil vse brez razlike stanu k prisegi: presvetemu Srcu Jezusovemu obljubiti vedno zvestobo! Tudi tu pozove govornik zbrane k ponovitvi skupne posvetitve Srcu Jezusovemu, sklenjene z obljubo vedne zvestobe. In naenkrat zborovalci slovesno zapoje pesem, ki ni šla le iz grla, ampak tudi iz srca:

Kvišku zdaj dežela vsa,
dvigni roke in srca!
Kar prisegel je naš dom,
ko besnel je bojni grom:
To s prisego ponovimo,
Srcu Jezusa zročimo.

Sveti veri zvesti vsi
bodemo vse žive dni;
brez trepeta, brez strahu
vdani ljubemu Bogu.
To s prisego ponovimo
Srcu Jezusa zročimo.

Kadar je prihrul vihar,
bilo to Srce vsekdar
je za nas odrešenik,
milostni naš pomočnik.
Zdaj prisego ponovimo,
Srcu Jezusa zročimo.

Z dušo verno bo naš rod
veren vselej in povsod,
z Bogom združen in edin
bo iz srca globočin.
To s prisego ponovimo
Srcu Jezusa zročimo.

V našem avstrijskem odseku je nadalje govoril benediktinec P. Wolfgang Czernin o tem, kako se je tekom stoletij širilo kraljestvo Jezusovo v sv. Evharistiji po katoliških redovih. Iz celega govora je odsvitala velika vernost in globoko prepričanje, da naj človek nikar ne navezuje svojega srca samo na posvetno, ki je minljivo in tako male vrednosti. Tako prepričevalno o ničnosti posvetnosti in o ljubezni do Boga more govoriti le mož, ki je sam tega prevzet, kar je v resnici govornik; zapustil je namreč grofovsko čast in vstopil v samostan kot priprost pater. Na potu v Lurd so ga spremljali njegov brat grof Karl Czernin s soprogo in njegova sestra. Slučajno sem imel omenjene pri vožnji tja grede v železniškem vozu za sopotnike in sem iz pogovorov mogel spoznati, kako trdna in živa je vera dostikrat tudi v najvišjih krogih. Vsem soromarjem so bili omenjeni med celim po-

potovanjem najlepši zgled, kajti vsak dan so skupno vsi trije pristopili k sv. obhajilu. Precej naslednji dan, ko nas je č. P. Wolfgang osrečil s svojim govorom, se je podal iz Lurda še malo na Španjoko pogledat z namenom, da se kmalu za nami povrne v domovino. Kakor hitro smo zvedeli za bližajočo se vojsko, smo bili takoj v skrbeh zanj. In ta skrb res ni bila neopravičena; vsaj pred nedavnim časom smo zvedeli iz časopisov, da je bil naš ljubljeni soromar in goreči govornik na lurškem evharističnem shodu, bivši grof P. Wolfgang Czernin na poti proti domu iz Španije čez Francosko v Marseillu od francoskih oblasti prijat in kot vojni ujetnik prepeljan in zaprt v zapore Chateau d'Iff, kjer je v vojnem ujetništvu tudi naš rojak-misijonar in »Bogoljubov« prijatelj g. dr. Anton Zdešar.

Omeniti moram iz avstrijskega odseka še dveh govorov: Pač lepa in prijetna naloga je bila dana govorniku govoriti »o dobrotah Jezusovih, katere deli človeštvu v sveti Evharistiji«. Kako naj naštejemo vse brezštevne, nepopisne dobrote evharističnega Kralja, ki nam jih deli v Zakramentu ljubezni! Zato hočemo omeniti le tri, namreč: 1. vedna pričujočnost, 2. daritev sv. maše, 3. sv. obhajilo. Zares »ni ga naroda, ki bi imel svoje bogove tako blizu, kakor blizu nam je naš Bog.«

V zadnjem govoru smo slišali nekako primero med kraljestvom Jezusovim v sveti Evharistiji in med kraljestvom Marije Brezmadežne. O resničnosti tega kraljestva nam priča ravno Lurd. Dokaz za to je nepopisno zupanje bolnikov do Jezusa in Marije, ker edino to jih privede v Lurd iskat zdravja. Dokaz nam je vdanost v voljo božjo pri onih, ki morda ne dosežejo telesnega zdravja, katerega so prišli v Lurd prosit, dosežejo pa tem bolj voljno prenašanje svojih bolezni in nadlog. Dokaz so nam oni, ki pridejo v Lurd popolnoma brez vere, z namenom zlorabiti lurške čudeže in se iz njih norčevati, vrnejo se pa kot spokorniki. Dokaz so nam oni, ki pridejo v Lurd iskat dušnega miru in ga tu tudi najdejo. Dokaz so nam slednjic ozdravljenja sama: človek, ki dobi pri vseh še bolj slovečih posvetnih zdravnikih zagotovilo, da mu ni mogoče več vrniti telesnega zdravja, v Lurdu ga pa čudežno zadobi — in to na priprošnjo Marijino, največkrat ravno tedaj, ko kot bolnik prejme med procesijo sv. Rešnjega Telesa blagoslov evharističnega Kralja — najboljšega Zdravnika.

Pri sklepnem svojem zborovanju v soboto, dne 25. julija dopoldne, so avstrijski

kongresisti jednoglasno sklenili sledeči d v e r e s o l u c i j i :

1. Avstrijski kongresisti spoznajo v pospeševanju pobožnosti presv. Srca Jezusovega in v pospeševanju vsakdanjega sv. obhajila najboljši pripomoček k socialni povzdigi narodov sveta in najdejo edino v e v h a r i s t i č n e m k r a l j e s t v u Jezusa Kristusa srečo sveta.

2. Avstrijski kongresisti najstrožje obsojajo nesramen boj sovražnikov proti Lurdu kot boj, ki meri zlasti proti verski resnici o bivanju božjem in pričujočnosti Jezusa v najsvetejšem Zakramentu, in sklenejo, da hočejo vedno in povsod Lurd, kot mesto, kjer e v h a r i s t i č n i Z v e l i č a r prav posebne milosti deli, zagovarjati in braniti pred napadi.

Ravno med tem, ko so se stavili razni nasveti za te resolucije, doleti avstrijski odsek visoka čast — k z b o r o v a n j u A v s t r i j c e v pride papežev namestnik kardinal Granito di Belmonte s svojim spremstvom. Po dvorani zaorijo viharni pozdravi. Papežev namestnik nas je nagovoril v nemškem jeziku. Izrazil je svojo zadovoljnost in svoje veselje nad tako lepim odsekom Avstrijcev, med katerimi je kot nuncij (papežev zastopnik) na Dunaju tako rad bival. Nato je zborovalcem podelil papežev blagoslov.

Pa še druga velika čast je ta dan doletela avstrijske kongresiste. Bili smo namreč v avdijenci sprejeti pri presvetlem lurškem škofu Schöpferju. Vodja

avstrijskih kongresistov je Presvetlega nagovoril v vznesenih besedah in zraven izrekel tudi naše ogorčenje nad predrznostjo, s katero francoska vlada lurškega škofa preganja. Škof Schöpfer nato pravi, da mu je znana ljubezen Avstrijcev do Marije in sploh njih pobožnost, bodisi med priprostim avstrijskim ljudstvom, kakor tudi med inteligenco, zlasti v cesarski hiši. Spominja se žalostnega dogodka, ki je ravno avstrijsko cesarsko hišo in z njo vse Avstrijce zadel z grozno smrtjo prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove soproge. Opisuje, kako pobožno je ranjki prestolonaslednik opravil svojo božjo pot tu v Lurdu, njegova soproga pa da je bila še celo večkrat tu v Lurdu. Nadalje izrazi željo, da bi Avstrijci še bolj pogosto in še v večjem številu prihajali na ta sveti kraj Marije pomoči prosit. Nato so bili škofu predstavljeni posamezniki različnih avstrijskih narodnosti; ko pride vrsta do mene in sliši: »edini izmed Slovencev«, tedaj ljubeznivo pripomni in pravi: »Slišal sem že, da je slovensko ljudstvo dobro in pobožno; kajne, pri vas je za deželnega glavarja dr. Ivan Šusteršič, ki je moj dobri prijatelj! Ali ga poznate? Pozdravite ga najiskrenejše!« V veliko čast so nam Slovencem lahko te besede lurškega škofa. Tudi avstrijski soromarji so pri tej priliki mogli spoznati, koliko se ceni slovenski narod! Slednjič je presvetli škof vsakemu kongresistu dal v spomin lurško podobico s svojim podpisom.

(Dalje.)

Gema Galgani.

Priobčuje Srečko.

(Dalje.)

Peto poglavje.¹

Važen dan: 8. junij. Na Kalvariji. Znamenja trpljenja. Njih značaj in razmerje do svetosti. Neodločnost spovednikova. Trde poskušnje Gemine. Izpoved prič. Prevare ni.

¹ To poglavje smo zapisali v pomirjenjeh tistih, katerim so morda »vodiški čudeži« zmešali pojme o veri v čudeže in izvanredne dogodke. Takrat se je pri nas grešilo s preveliko lahkovernostjo; a bi bilo napačno, zaleteti se sedaj kar na drugi konec ter meni nič tebi nič odklanjati vsa nadnaravna dejstva, ali pa celo njih možnost sploh. Pametnemu človeku ni bilo težko že pri prvem srečanju z vodiško »svetnico« spoznati, da so njeni čudeži vse prej kot pa nadnaravni: trebalo je le nekaj minut govoriti z njo, da si se prepričal o popolnem pomanjkanju vsakih znakov prave svetosti. Da bi se bilo prej

oziralo na to, pa bi bila zvita sleparica razkrinkana gotovo že na početku. — Op. pis.

Dodatek uredništva. Ko je življenjepis Geme Galgani prišel do tukajle, je urednik dobil pomisleke, če kaže po teh dogodkih pri nas o tem-le pisati. Zato se je nadaljevanje nekoliko pretrgalo. Toda ker smo z življenjepisom začeli, ga je treba vendar nadaljevati in dokončati. Pritrujemo g. pisatelju, da bi bilo napačno, zaradi ene sleparice zavreči vse nadnaravne pojave te vrste. Mogoči so taki pojavi in tudi resnični so, kakor vidimo na sv. Frančišku Serafskem in drugih svetnikih. Kar pa je bilo mogoče

pred več sto leti, je Bogu mogoče tudi sedaj v 20. stoletju. V življenju Geme Galgani se ni dokazala in izkazala nobena prevara; njeno sveto življenje je marveč dokaz resničnosti teh dogodkov. Sicer pa sv. Cerkev te nenavadne reči preiskuje z vso previdnostjo in natančnostjo. Njeni razsodbi prepuščamo torej in podvrgavamo vse, kar se tukaj nenavadnega pripoveduje.

Pazljiv čitatelj dosedanjih poglavij tega življenjepisa je že sam lahko spoznal, kam je neprestano merilo vse Gemino življenje: postati podobna Jezusu. Za tem je stremila z vsemi močmi, z vsemi svojimi mislimi, željami, z vso ljubeznijo srca; to je bila, dejali bi, njena največja strast, najsilnejše nagnenje. In kakor se je Sin božji javil svetu v neprestanem trpljenju od Betlehema do Golgate, tako tudi Gema ni hotela vedeti

v zgodnjem jutru 21. majnika (1899) zapuščala samostan salezijank, je čula skrivnostni glas šepetati v svojem srcu: »Nič ne maraj in ostani pogumna; pozabi na vse in prepusti se brez pridržka Jezusu! Ljubi ga zelo, ne delaj nobenih ovir njegovim nameram, in boš videla, kako hitrih korakov boš napredovala, da še sama ne boš tega zapazila. Le nič se ne boj; ker Srce Jezusovo je prestol usmiljenja, kjer so ubožci najbolj sprejeti.« Nato Gema vsa potolažena: »O moj Jezus, prav rada bi te zelo, zelo ljubila, pa ne znam.« In tajni glas ji ponovi, kar ji je že drugekrat naročal: »Hočeš torej vedno ljubiti Jezusa? Ne nehaj niti za hip trpeti zanj! Trpljenje je prestol pravih ljubiteljev, križ pa bogastvo izvoljenih na zemlji.« Koliko nebeške modrosti je v teh besedah! Gotovo niso veljale samo Gemi,



Karkoli ste tem storili, ste meni storili . . .

o ničemer drugem kot »o Jezusu Kristusu, in o tem le križanem«. Vse druge skrivnosti njegovega življenja je niso tako ganile. Nič drugega ne iščem v njem, ker si tudi sam ni nič drugega izbral. Naj ga občuduje na gori Tabor, kdor hoče, — si je mislila Gema, — jaz ga hočem premišljevat na Kalvariji v družbi moje drage žalostne Matere.

Še na materinih kolenih je pričela spoznavati Kristusovo trpljenje, od učiteljic-redovnic se je naučila ga premišljevat; zadnji čas, ko se ji je prikazal sam Zveličar, se je iz njegovih presvetih krvavečih ran naučila ljubezni zanj. Vse to je bila sama priprava, ker Gema se je bila po bolezni dvignila do nenavadne popolnosti, in sveta milost božja ni našla v njej nobenih zadržkov več. Ko je

marveč tudi nam vsem, brezdvomno še posebno nam, ki tako malo razumemo in se tako malo zmenimo za pot, ki vodi k Bogu.

Slednjič, nekoč po svetem obhajilu, sliši Gema Jezusov glas, ki ji pravi: »Gema, pogum! pričakujem te na Kalvariji, na gori, kateri se bližaš.« Vse dosedanje Gemino trpljenje, njena bolezen, ubožstvo, zguba staršev, duhovne vaje, odklonitev v vseh samostanih, spoved čez celo življenje in njeno grenko kesanje, vse izredne milosti po ozdravljenju . . . vse je bilo kot bližnja priprava na ta sestanek na Kalvariji. Le vstani, presrečna Gema, in pojdi na goro, Jezus sam te kliče! Sveta milost božja je dopolnila svoje delo; tvoja duša je očiščena dovolj in bliža se ura, da docela spoznaš svoj poklic.

Bilo je 8. junija (1899) dan pred praznikom presv. Srca Jezusovega. Po sv. obhajilu je dobri Jezus dal spoznati svoji izvoljeni Gemi, da ji še istega večera podeli posebno izredno milost. Gema hiti takoj obvestiti svojega spovednika (msgr. Volpija), in po zopetni sv. odvezi se naseli velika sreča in mir v njeno dušo. Kolika sreča zate, Gema, ki te je presveto Srce izbralo, da po tebi pokaže svojo neskončno in nežno ljubezen do mrzlih ljudi. Naj nam sama pove ves dogodek. »Bilo je zvečer. Naenkrat in bolj zgodaj kot pa drugokrat začetim notranji in tako silen kes nad svojimi grehi, kot ga nisem še nikoli občutila; bilo mi je skoro za umreti. Potem sem čutila veliko zbranost vseh dušnih zmožnosti. Razum ni poznal nič drugega kot moje grehe in božje žalitve; spomin mi jih je priklical vse in mi pokazal vse trpljenje, katero je moral prestati Jezus v moje odrešenje; volja me je silila k velikemu studu nad grehi in k obljubi vse pretrpeti, da se jim oddolžim. Najrazličnejše misli kesanja, ljubezni, strahu, upanja in tolažbe so mi polnile glavo.

Po tej notranji zbranosti so mi kmalu odpovedali čuti. Znašla sem se pred svojo nebeško Materjo; na njeni strani je stal moj angel varih, ki mi reče moliti kesanje. Ko sem skončala, me je nagovorila nebeška Mati s sledečimi besedami: »Hči, v imenu Jezusovem naj so ti odpuščeni vsi tvoji grehi!« Nato je pristavila: »Moj sin Jezus te zelo ljubi ter ti hoče podeliti posebno milost. Se je boš znala izkazati vredno?« Moja revščina ni vedela najti odgovora. Marija je nadaljevala: »Če ti bom jaz mati, se mi boš izkazala ti vredno hčer?« — Razgrnila je svoj plašč in me pokrila z njim. V istem hipu se prikaže Jezus z vsemi svojimi odprtimi ranami; a iz njih ni več lila kri, pač pa ognjeni plameni. Samo za hip so se ti plameni dotaknili mojih rok, mojih nog in mojega srca. Bilo mi je za umreti ter bi bila omahnila na tla, če bi me ne bila podprla moja Mati, ker sem bila še vedno pod njenim plaščem. V tem stanju sem morala ostati več ur. Nato me je nebeška Mati poljubila v čelo in prikazen je izgnila; ko sem prišla k sebi, sem se znašla klečeča na tleh; a na rokah, nogah in na srcu pa sem čutila še vedno silno bolečino. Vstala sem, da bi šla v posteljo, ko zapazim, da mi iz bolečih udov teče kri. Kakor sem pač mo-

gla, sem jih obvezala ter se spravila v postelj.«

Srečna Gema! Dospela si na vrh kalvarije in sloneč ob križu, v družbi tvoje žalostne nebeške Matere, lahko kličeš s sv. Franciškom Asiškim, s sv. Katarino Siensko, s sv. Veroniko Giuliani: »Odslej naj mi ne bo nihče več v nadlego, ker nosim rane našega Gospoda Jezusa Kristusa v svojem telesu.« (Gal. 6, 17.)

Kakor sv. Francišek po prejemu te izredne milosti, z ene strani ves premenjen od božje ljubezni, z druge ni vedel, kako jo skriti ljudem, je bila Gema še v večji zadregi. Njeno življenje se ni odigravalo v tihi samoti, pač pa sredi zvedavega sveta, in ona je morala vsak dan, vsaj parkrat z doma. Iz ran pa ji je neprestano tekla kri. To jo je skrbelo celo noč; ko pa zgodaj jutraj poskusi vstati, vidi, da se skoraj ne vzdrži na nogah in ji je umreti od silnih bolečin. Vendar zbere vse svoje moči, si natakne par rokavic ter se s silnim trudom priplazi v cerkev k sv. obhajilu. Na povratku nove skrbi, ker niti sama prav ne vé, kaj pomeni vsa stvar. V svoji otroški priprostosti meni spočetka, da je to znak vseh onih, ki se z obljubo posvete Jezusu. Boječe se obrne na to in ono svojih znank, a je niti ne razumejo, ali pa se smejejo njeni priprostosti. Medtem pa ji teče neprestano kri pod rokavicami. Doma se opogumi, da vpraša eno svojih tet. Približa se ji razprostrtih rok, skritih pod plaščkom: »Teta, pogledjte, kaj mi je storil Jezus.« Kak prizor, res vreden umetniškega čopiča! Pobožna gospa je bila vsa osupla pri pogledu na Gemo, ker ji še zdaleko ni prišlo na misel, kaj naj bi to bilo.

Dobri čitatelj gotovo želi vsaj kratke pojasnitve pojava, ki mu pravimo s tujko tudi »stigmata«, to je znamenja peterih ran, kakor jih je imel Jezus na križu. — Ni sicer prepogost pojav pri svetnikih, a tudi ne osamljen pri Gemi; vsem je znano, da je bil obdarjen z njimi sv. Francišek Asiški v XIII. stoletju; pravtako potem več drugih svetnikov in svetnic. V XIX. stoletju so ga lahko dolgo in natančno opazovali in proučevali na belgijski devici Luizi Lateau (r. Lató) ter so katoliški in brezverski učenjaki, zdravniki in bogoslovci napisali obširne knjige o uspehih svojega opazovanja.

(Dalje.)



MARIJINO CVETJE

Marijine družbe — za trpeče vojake.

Marijine družbe so se od nekdanj odlikovale v dobroti. Dobrot — to je prav poklic Marijinih družb. Če kdaj, je zdaj čas za dobrot. Koliko ti ubogi siromaki-vojaki trpé! In kaj še bo, ko pride strupena ruska zima!

Dekleta, ki vam ni treba hoditi na vojko, pomagajte po svojih močeh tem trpinom!

V Ljubljani in po drugih krajih, kjer imate ranjene, jih morda tudi kaj obiščete in jim nesete kaka darila, — kolikor vojaška oblast to dovoli. Seveda naj ne hodijo vse, sploh ne preveč, ampak le nekatere bolj modre in izkušene v imenu drugih. — Ako ima pa katera prost čas — takih bo seveda malo — naj se ponudi za stalno strežnico ranjencem.

S čim postrežemo ranjenecem in bolnikom? Za dušo: S prijazno, sočutno besedo, z blagoslovljenimi rožnimi vencami, s svetinjcami, ki imajo že zaponko, z malimi molitveniki, s svetimi podobnicami, ki imajo zadaj molitve tiskane, s škapulirji Srca Jezusovega.

Za telo: a) Obleka. Najbolj žepne rutice bele in pisane, moško perilo, blazine za pod glavo ali pod ranjene ude; tople cunje za noge.

b) Jedila. Čaj z limono, čokolada, kakao, sladkor, sir in boljši kruh, že na porcije narezan, žemlje, klobase, salame, kompoti, marmelade, kuhano ali posušeno sadje, orehe, pečene ali kuhane kostanje (še tople). Toplo prekuhan mleko, sladko pecivo, sladkorčke in bonbone, zlasti za kašljave in tiste, ki pravijo, da jih prsa bole; (zapisano imajo na tablicah: »Bronchitis, pleuritis«).

c) Dalje: Pisemski popir, koverti, notesi, svinčniki itd., vse pride prav. Najbolj pa mala toaletna mila, da se revčki vsaj bolj umijejo.

Knjige katoliške vsebine v vseh avstrijskih jezikih.

To za tiste, ki leže po bolnišnicah. Oni pa, ki so na bojišču in bodo tam prezebali,

potrebujejo gorke obleke: cunje za noge (neobrobljene) iz platna ali še bolje iz volče volne, nogavice, nočne čepice, jopiče vseh vrst, ovratne rute, zapestnike, ušesnike, volnene rokavice. Vrhna obleka mora biti sive barve. Tudi platno za srajce in rjuhe je dobrodošlo.

Vse to pa lahko delajo ali zbirajo tudi dekleta, ki so daleč od bolnišnic. Delati se sme v ta namen tudi ob nedeljah. Sicer bo pa zdaj tudi v delavnik več časa. V vsaki deklini Marijini družbi bi se lahko vsaj nekaj malega naredilo. A treba je kmalu, ča ne bo prepozno. Ena Mar. družba (Ráteče na Gorenjskem), ki ni velika, je že poslala lepo zbirko obleke.

Narejene ali nabrane reči naj se na Kranjskem pošiljajo v Ljubljano v Alojz izišče; po drugih deželah boste pa že tudi vedeli, kam poslati; ako ne veste drugam, pa na kakega znanega duhovnika, ki bo gotovo rad oddal na pravo mesto. Če ne, pa lahko tudi v Ljubljano. Bomo že skrbeli, da bo prišlo v prave roke.

Tudi ubogim beguncem pojdite kar mogoče na roko, kjer jih imate.

Tu imate one, ki znate plesti (štrikati), še malo navodila, kako nekatere reči izdelujte:

Polovična rokavica.

64 pentelj naberi in skleni na okroglo, tako pleti 2 desno 2 levo 75 vrst. Nato vzemi gori z ene prve in ene zadnje pletilke eno mašno gor, potem enkrat gladko čez, tako ponovi šestkrat dalje, štrikrat gladko ne da gori vzameš. Potem vzemi za palec na dve pletilki 22 pentelj 18krat visoko, tako zadelaj, z ostalih pentelj pa pleti 30 vrst, in potem na rahlo zadelaj.

Trebušni pas.

Nasnuj na tri pletilke 60 pentelj in skleni na okroglo, tako pleti 2 desno 2 levo 60 vrst, nato vzemi gori, in sicer 2 pentlji gladko in od ene teh zadaj vzdigni in še enkrat

opleti, tako dobiš 90 pentelj in pleti dalje 150 vrst gladko. Ko to dokončaš, vzemi zopet skupaj, tako da eno gladko narediš in dve skupaj vzameš, tedaj imaš zopet 60 pentelj in pleti 60 vrst 2 desno 2 levo in tako končaš zelo priporočljiv trebušni pas.

Čepica.

Naberi na štiri pletilke na vsako 30 pentelj. Potem se naredi 2 levo, 2 desno 80 vrst ali 20 cm visoko. Nato se 44 pentelj pusti in se plete samo z 76 pentljami velika peta tako dolgo, da se naredi 26 sinčkov, ravnokotno kot pri nogavici. Nato se pa dela mala peta. Potem se pa plete na vse 4 pletilke še 40 vrst 2 desno 2 levo.

Za kolenice

naj se napravi visoka ženska nogavica brez stopalov.

Krpe za noge

naj bodo volnene in četrta metra kvadratno in obšite (n e z a r o b l j e n e). Navadne platnene krpe naj bodo 40 cm na kvadrat.

* * *

Kupujte tudi in ponujajte drugim razglednice, ki so priporočene na zadnji strani današnje številke pod naslovom »Vojška v podobah«, da se s skupičkom še kaj dobrega naredi za vojake, ki jih še vedno kličejo v vojsko!



Pregled Marijinih družb ljubljanske škofije.

Dekanija: Cirknica.

Dekanijski vodnik: Alojzij Wester, župnik v Grahovem.

Število Marijinih družb: 13, članov 1425, Marijin vrtec: 886.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec	
				dečki	dekllice
Cirknica	za mladeniče	1902	91	68	120
	» dekleta	1902	218		
			<u>299</u>		188
Babno polje	za dekleta	1903	100		13
Begunje	za mladeniče	1904	25		
	» dekleta	1902	75		
			<u>100</u>		
Bloke	za dekleta	1901	180	88	118
				<u>206</u>	
Grahovo	za dekleta	1901	69		
Planina	za dekleta	1904	43	20	40
				<u>60</u>	
Staritrč pri Ložu	za mladeniče	1904	89	161	258
	» dekleta	1901	341		
			<u>430</u>		419
Sv. Trojica	za dekleta	1901	52		
Sv. Vid	za mladeniče	1901	32		
	» dekleta	1901	120		
			<u>152</u>		

Dekanija: Idrija.

Dekanijski vodnik: Frančišek Oswald, katehet in beneficijatelj v Idriji.

Število Marijinih družb: 11, članov: 984, Marijin vrtec: 505.

	Družba:	Ustanov. leto:	Št.	Marijin vrtec dečki deklice
Idrija	za mladeniče	1908	55	128 109
	» dekleta	1897	243	
	» žene	1901	247	237
			<hr/>	
			535	
Črni vrh nad Idrijo	za dekleta	1894	122	
Godovič	za dekleta	1912	?	
Hotedršica	za dekleta	1905	37	12
Ledine	za dekleta	1890	13	16
Sp. Idrija	za dekleta	1898	83	20 50
				<hr/>
				70
Vojsko	za dekleta	1902	30	
Zavrac	za dekleta	1904	14	
Žiri	za dekleta	1899	160	80 90
				<hr/>
				170



Pri Irokezih.

Irokezi! Kdo ne pozna tega imena najbolj divjih indijanskih rodov, — bili so nekoč strah in trepet krščanskih Huronov. Koliko misijonarjev-mučencev bi lahko zaznamovali pri njih! Toda ljubezen, »ki je močnejša kakor smrt«, je pridobila — vsaj deloma — tudi te okrutne in divje sinove pustinje za nežno vero v križ.

Da bi spreobrnjenih Irokezov ne preganjali njihovi rojaki, so jih naselili ob obrežju veletoka sv. Lavrencija. Tako je nastala med drugimi nekaj deset milj od Montreala na desnem bregu veletoka postaja sv. Frančiška Ks. v Kaugnavagi, kjer se je kmalu razvilo zelo bujno versko življenje. V Kaugnavagi je cvetela nekoč tudi »mohavska lilija« Katarina Teegakvita († 7. aprila 1680), katero mislijo prišteti med blažene. Naselbina je ena izmed redkih, ki so prestale vse

viharje časa. Od leta 1667. do 1783. so jo hrabro stražili jezuiti. Po smrti njihovega zadnjega zastopnika P. Hugueta so prišli svetni duhovniki, potem »oblati« (1855—1892) in za njimi zopet svetni duhovniki. Po 119 letih so prevzeli pri njih misijon zopet jezuiti, katerih so se še spominjali Indijanci pod imenom »rotsihenstatsi onve« t. j. pravi črnosuknježi.

Najsi jih kroginokrog obdaja omikan svet, je vendar Kaugnavaga z okolico majhen svet zase. Pač so Indijanci sprejeli od evropske kulture, kar ima dobrega, toda svoje lastnosti in posebnosti, predvsem svojo vero so zvesto ohranili. Da ne morejo tako lahko občevati z zunanjim svetom, je kriv predvsem njihov zelo težak jezik, katerega se drže z največjo trdovratnostjo. Misijonarji se ga nauče šele po mnogih letih z največjo težavo. Da pa ne nastane, n. pr. vsled nagle smrti kakega misi-

jonarja, presledek v pastirstvu, se hodijo učiti njihovega jezika mladi jezuitski kandidati iz Montreala.

Eden izmed njih, P. Jožef Gras, se je po dolgem občevanju z Irokezi navadil zelo dobro njihovega jezika, in Indijanci ga zelo ljubijo. In ker P. Jožef še ni bil duhovnik, so rdečkožci želeli in prosili, naj prejme mašniško posvečenje v njihovi vasi.

Škof Racikot iz Montreala, katerega so Indijanci ob priliki jubileja Brezmadežnega spočetja 1905 sprejeli po »irokežkem krstu« v svoj rod za svojega, je izjavil, da rad ustrezne želji svojih »rojakov«. Kadarkoli je prišel potem P. Jožef v Kaugnavago, so ga Indijanci vedno izpraševali: »Kdaj boš prejel blagoslov velikega očeta (škofa)? Kdaj postaneš črnosuknjež?«

Naposled so določili dan posvečenja. Ko je P. Jožef dospel dva dni prej v vas, je našel celo vas v živahnem vrvenju. »Indijanci so nas pozdravili slovesnejše kot sicer,« piše sam. »Pri vsakem koraku so me ustavili in izpraševali; matere so me kazale svojim otrokom.« Stari čevljar Aronhiarita ni prej odnehal, dokler si prišleca nista ogledala praznično okrašene cerkve. Dobri stavec jo je s pomočjo »skvav« (indijanskih žen) okrasil kar najlepše, to se pravi kolikor mogoče pisano. Živordeče, snežnobeke, rumene, zelene cvetlice in rože so visele izpod stropa, venci iz rož domačega dela so se vili ob stebrih in krasili stene in orglje. Neka stara »skvava«, ki je ravno takrat prišla v cerkev, je postala vsa iz sebe od lepote in je mogla izgovoriti samo: »Joianere, joianere!« (Kako je lepo, kako je lepo!)

Na predvečer se je tudi vas odela v praznično in vsa pot do bližnjega veletoka sv. Lavrencija je bila obsajena z malimi smrkami, bršljinom in zimzelenom. Velika skrb je mučila cerkovnika. V svoji priprostosti je mislil, da je vsa slovesnost, če ne celo veljavnost posvečenja odvisna od tega, če on vse prav stori. »Kaj mi je storiti? Seveda, če bi bila sv. birma, potem bi si že vedel pomagati, saj bi kmalu že sam znal birmati; toda mašniško posvečenje, — tega še nisem videl. Moj Bog, kako se bo neki vse izteklo?« Tako je tarnal ubogi cerkovnik. Pa kmalu se je pomiril, ko so mu povedali, da znajo škof in drugi duhovniki že sami vse ceremonije in se bo posvečenje izvršilo tudi brez njega. Vstalo je jutro, žalibog zelo grozeče. Po nebu so se podili gosti temni oblaki in kmalu se je vlila ploha, ki je pregnala ljudi, da niso dokončali mlajev in vencev pri cerkvenem vhodu. Toda okrog 7. ure se je nebo zopet čudovito lepo razjasnilo. Ob devetih naznani strel iz topa,

da se bliža parnik, na katerem se pelje škof Racikot. Vse je hitelo na breg, da pozdravi škofa. V mali bolnišnici se škof preobleče v škofovska oblačila ter stopi pod nebo, katerega so nosili štirje poglavarji v svoji najlepši »paradni« obleki.

Na čelu spreveda je jahal resnobno in dostojanstveno poglavar Martin Dvoretz. Jopič iz najboljše jelenovine, našit s pisanimi steklenimi biseri, je odeval stasito in junaško postavo, v črne lase, ki so se mu vsipali na ramena, si je vtaknil najdaljša in najlepša orlova peresa in v bakreni pesti se mu je svetil tomahavk (žezlo). Tako je jezdit poglavar ponosen kakor car v slavnostnem sprevedu v svoje mesto.

Okrog njega se je zbrala četa izbranih vojakov v svojih slikovitih nošah kot kaka telesna straža. Za njimi je sledila godba, za njo škof z duhovniki, vrsta mladih »skvav« z zastavicami in lampijončki in naposled nepregledna množica ljudstva. Med zvonjenjem zvonov in grmenjem topov se je pomikal sprevod v cerkev, ki je bila kmalu natlačeno polna. Toda vkljub gnječi in drenju je vladal vzoren red; kajti Irokez se zaveda resnosti vere in hiša božja mu je svet kraj.

Začele so se one čudovito lepe ceremonije mašniškega posvečenja. Nekaj posebne pa je bilo indijansko petje. Litanije, Te Deum, Veni Creator, psalmi, sploh vse mo v svojem jeziku — sad neizrekljivega truda misijonarjev. Sicer pa je bilo to neobhodno potrebno; kajti latinski jezik ima še enkrat več črk kot irokežki. Ta jih ima namreč samo enajst. Po sv. evangeliju stopi na prižnico gospod Forbes, ki je prej deset let pasel ta rod in je torej popolnoma zmožen njihovega jezika, ter jim razloži pomen in zmisel ceremonij in molitev pri posvečevanju. Vkljub žarkom pripekajočega solnca so Indijanci pazljivo sledili celi slovesnosti.

Popoldan so Indijanci priredili veselico na čast škofu in novomašniku. Strel iz topa je otvoril veselico. Najprej pozdravi škofa poglavar v spremstvu indijanskih odličnjakov in svetovalcev ter poljubi škofu in ostalim duhovnikom roke. Škof se v toplih besedah zahvali za svečan sprejem ter jih z navdušenimi besedami bodri, naj ostanejo trdni in neomajni v sveti veri ter v ljubezni in spoštovanju do mladega črnosuknježa. Potem je sledil »irokežki krst« — ceremonije, s katerimi so Indijanci sprejeli novomašnika v svoj rod za svojega. Ta »krst« je imel včasih velik pomen. V vednih bojih z drugimi rodovi so Irokezi izgubili zelo veliko hrabrih junakov. Da bi jih nadomestili, so jemali izmed vjetnikov gotovo število najboljših in najmoč-

nejših ter jih vzeli za svoje. Imeli so potem iste pravice kakor domačini. Sedaj pa, ko so prenehali boji, je postal ta krst nekako »častno občanstvo«, s katerim odlikujejo predvsem svoje duhovnike ter najboljše prijatelje in dobrotnike rodu. Vsak, kogar sprejmejo v svoj rod, dobi tudi indijansko ime. P. Jožef je dobil pri tem »krstu« ime »takaronhioken«, t. j. med dvema neboma stoječ in pomeni: tako visoko je nad oblake povzdignjen, da plava med prvim in drugim nebom. Izraziti hoče visoko visoko dostojanstvo duhovnika.

»Krst« otvori plečat Indijanec s temi-le besedami: »Mi ubogi divjaki imamo malo pameti, ampak ta-le črnosuknjež je ima toliko, da bi z njo lahko preskrbel ves naš rod. Predlagam, da ga sprejmemo v naš rod in da se mu dá ime »takaronhioken«.« Množica je dvigala roke in navdušeno klicala: »Hura takaronhioken!«

Po krstu so se vrstili govori, brez katerih Indijanec sploh ne more misliti kake slavnosti. Prvi govornik se je zahvalil škofu, ker je bil tako dobrohoten, da je prišel k njim in jim dal novega črnosuknježa. Govoril je tudi o vzvišenosti duhovnikovega poklica ter povdarjal, da so Irokezi, odkar so postali kristjani, vedno izkazovali črnosuknježem največjo ljubezen in spoštovanje. Končal je svoj govor nekako tako-le: »Veselo pozdravljamo našega mladega novoposvečenega črnosuknježa. Pri tej priliki sem se spomnil onega velikega dneva, ko so tudi judje svečano sprejeli našega Gospoda. Kakor mi, tako so tudi oni okrasili in ovenčali ceste svoje velike vasi Jeruzalema, navdušeno klicali Jezusu ter celo svoja oblačila razprostirali pred njim. Toda oh! Nekaj dni pozneje so oni, ki so najbolj pozdravljali Gospoda, najbolj kričali: »Križaj ga!« in judovski poglavarji so bili hudobnejši kakor ljudstvo. Mi Irokezi pa nočemo posnemati njihovega slabega vzgleda, in vi, poglavarji tega rodu, čuvajte se storiti kaj takega, kar so nekoč storili poglavarji vasi Jeruzalema. Ne, spoštujte duhovnika, katerega so nam dali, ljubite ga in podpirajte ga v njegovi težki službi, in tudi on bo nasprotno nas ljubil, vedno pri nas ostal ter nas učil moliti.

Mi ga hočemo razveseljevati s pokorščino, on nam pa bo kazal pot, po kateri pridemo gotovo v srečna nebesa.«

Tudi drugi govorniki so razvijali te misli in posebno povdarjali, kako neizrečeno jih veseli, da so vendar enkrat videli, kako se naredi črnosuknjež.

Konečno je podelil škof klečeči množici svoj blagoslov ter se vrnil v Montreal, vzradoščen in ginjen od vsega, kar je videl in slišal.

Naslednji dan je bila nova maša P. Jožefa. Ker so imeli biti navzoči tudi njegovi redovni bratje, se je začela sveta maša šele ob poldesetih. Vkljub pozni uri in delavniku je bila cerkev natlačeno polna kakor ob nedeljah. Mnogo žen je ostalo teščaj, da so mogle prejeti sv. obhajilo iz novomašnikovih rok. Toda ne samo žene, tudi veliko moških je prišlo. »In tudi če izgubim pol dnine,« je rekel eden, »moram biti zraven, da te vidim in molim zate.«

Popoldan je prišel v novomašnikovo stanovanje starček 77 let ter vprašal po mladem črnosuknježu. »Prišel sem, da si izprosim blagoslov.«

P. Jožefa slučajno ni bilo doma. »Nič ne de,« pravi, »ga pa počakam« ter se vsede po indijanski navadi brez kakih ceremonij. Ko se P. Jožef vrne, se vrže starček pred njega na kolena in zakliče: »Oče, blagoslovi me!« Pater ga blagoslovi in vzdigne. »Oče,« pravi starček s solzami v očeh, »že dalj časa sem zelo bolan in že več tednov nisem šel iz koče, zato včeraj žalibog nisem mogel biti navzoč, ko so te posvečevali. Toda danes sem si rekel: Moraš iti, da prejmeš blagoslov mladega črnosuknježa; ne bo ti škodil. In podal sem se na pot. Toda večkrat mi je postalo tako slabo, da sem moral počivati. Nazadnje sem zbral vse svoje moči in srečno dospel semkaj. Sedaj imam tvoj blagoslov in — srečen sem.«

Taki dogodki se gode pri narodih, ki so veljali za najbolj divje. Nihče drug ne more tega storiti kakor samo krščanska ljubezen in nesebičnost. Te dve čednosti katoliške Cerkve ukrotita in ublažita tudi najbolj divjo naravo.

V. L č.

Prijateljem bosenskega misijona.

Naši ubogi Bošnjaki so zdaj revčki. Takorekoč dan na dan so v ognju, ker tam je vojska. Hoče jih nam vzeti naš sovražnik. A četudi so revčki, jih ne damo. Naši vo-

jaki branijo s srčno krvjo Herceg-Bosno, deželo Srca Jezusovega. Mi pa molimo, da bi kmalu, kmalu prišel zmage dan.

Kaj pa naš misijon v Bosni? Ali ta čisto

počiva. Povsod se dela za vojake, zdaj vsi misijoni trpe. A blaga srca mislijo tudi na misijon, ki je naš, ki nam je najbližji. Vsem, ki so že poslali in še obljubili poslati božične darove za bosenske katoličane, vsem tisočerna zahvala! Zahvalo izrekamo tudi vsem, ki razširjajo malega Peterčka. Kakor veste, je čisti dobiček namenjen Marijinemu domu v Sarajevem. Zdaj je Marijin dom deloma vojašnica, deloma bolnišnica in oče Puntigam streže tam noč in dan ranjencem; prav tako drugi očetje in bratje iz družbe Jezusove. Tudi nadškofijsko semenišče v Travniku je spremenjeno v bolnišnico za vojake. Dobili smo prošnjo in poslali slovenske knjige in zvezke za bolnike, da jim lažje mine čas v bolečinah. Tako vemo, da so tudi vojaki Slovenci v Travniku in v Marijinem domu. Gotovo Vam je vsem to v veliko tolažbo in radost. Kdor bi hotel tem Slovincem kaj poslati, stori to lahko potom bosenskega odbora. Le to prosimo, da vsak za poštino sam skrbi, ker je drugače obremenjena blagajna bosenskega misijona.

Travniku in mi ponesli moje stvari, ki so mi jih povečini darovali dobri Slovenci in Slovenke po Vašem skrbnem, očetovskem posredovanju.

Zdaj šele prav vidim, koliko so mi vredne te stvari! —

Seljaki so me merili z očmi, češ: te bode li zmožel najbolj suhi konj, dočim bodo drugi nesli prtljago? Po poti so prepevali, polni veselja, tako da je odmevalo po gozdu. Jaz sem šel z njimi v karavani, dokler se mi niso noge toliko utrudile, da sem moral zajahati.

Župnija je velika in tako raztresena, da je brez konja skoro ni mogoče upravljati.

Zdaj mislim samo na konja; a uresničiti te misli ne morem, dokler sem tako brez denarja, — sneg pa je začel naletavati že danes med dežjem.

Nujno rabim hlapca in služkinje bi bilo treba; a ju do danes sploh še nisem mogel dobiti. Pa tudi, če ju dobim — treba ju plačati!

Pa se že kako prerinem; z ono malo denarja, kar sem ga tam prihranil, si kupu-



Bogoslovci strežejo nanjencem.

Četudi se govori in piše zdaj največ o vojni, bo gotovo tudi vsem prijateljem naših novomašnikov v tolažbo in radost naslednje pismo našega novomašnika Baričiča. To je tisti, ki je prvi na sliki v štev. 7. »Bogoljuba«. Poslal je to pismo 5. oktobra očetu Puntigamu iz Pečine, svoje fare blizu mesteca Travnik.

Pismo se glasi:

»Prečastiti oče!

Prišel sem torej slednjič v ta gorski kraj, s polnim srcem najrazličnejših čustev in spominov, katerih niti opisati ne morem.

Od seljakov ne zna niti eden pisati, sicer pa so dobri ljudje in jako veselega značaja. Polni radosti so bili, ko so me zagledali v

jem po malem stvari. Zadnjič sem odločno zavrnil trgovca, ki mi je hotel prodati 3 kg svinjske masti, ko sem vendar zahteval samo enega!

Seljak iz soseščine je v moji hiši kuhar in vse; znan mi je še iz semenišča v Travniku. A tam je bil sluga — ne kuhar!!

Okna so nizka in ozka, tako da niti opoldne ne morem moliti v sobi brevirja brez težave; a strop komaj 1 dm nad mojo glavo, če se vzravnam.

In na eno kravo tudi »špekuliram«, kajti od vseh domačih živali se sprehaja po moji hiši edinole mačka. — Imam pa tolažbo, veliko tolažbo v svoji cerkvici, ko se zamakne moj narod pri povzdigovanju Telesa in pre-

svete Krvi Jezusove v hrepenenju in živi veri. V cerkvi je vse vlažno, da zjutraj res ne vem, ali je mašna alba mokra ali samo hladna.

Izpod hleva se je odvalil podzidek, kot da stoji vse ob vodi; pa tudi če se ves hlev podere, saj ni v njem nič; dolgo pa itak ne bo mogel ostati v tem slabem stanju.

Ljubi Bog naj mi pomaga! Vržen sem v vodo, torej treba plavati.

Pozdravlja Vas, vse svoje drage profesorje in vzgojitelje

Vaš hvaležni

Jakob Barišić, župni upravitelj.

5. oktobra 1914.»

Tudi bosenski odbor izreka še enkrat pretoplo zahvalo vsem dobrotnikom, ki so opremili dobrega mladeniča-duhovnika za novo službo. Bog bo plačnik! M.

Cerkveni razgled

Po svetu.

† **Kardinal Dominik Ferrata.** Ko je zasedel sedanji sv. oče Benedikt XV. papeški prestol, si je izbral za državnega tajnika kardinala Ferrata, že priletnega diplomata (roj. l. 1847.). Toda Ferrata je užival to odliko le malo časa, kajti dne 10. oktobra je po kratki boleznir mirno izdihnil. Pokojni je bil učen mož, trikratni doktor; svojčas je bil poslanik v Parizu in Bruselju.

Nadškof pl. Szeptycki, rusinski metropolit, ki so ga Rusi v Lvovu prijeli, se nahaja, kakor poročajo časopisi, v Nišni Novgorodu. Nadškof namreč ni hotel zapustiti svojih vernikov, četudi so mu drugi svetovali, naj se umakne. Avstrijska vlada je po neki nevtralni državi ugovarjala zoper nasilstvo Rusov, ker so mirnega škofa odvedli brez povoda na tuje ozemlje. Škof stanuje v palači ruskega arhimandrita.

Novi poznanjski nadškof Edvard Likowski e bil umeščen dne 24. septembra. jškofija »Guesen in Posen« dolgo časa ni imela lastnega škofa.

Čez 900 duhovnikov je sedaj nastavljenih v dušno pomoč našim armadam: nekaj jih je na bojnem polju — v ognjenih vrstah, nekaj po bolnišnicah, lazaretih, obvezovališčih itd. Vojaški škof Bjelik je sedaj prosil škofo, naj bi določili nekaj duhovnikov, ki bi oskrbovali dušno pastirstvo ob železnicah na postajah in v vlakih med vojaki, ki se vozijo in so nevarno ranjeni. Za take vožnje dobe duhovniki legitimacijo, s katero se brezplačno vozijo in naknadno nagrado. Nekaj gospodov se je tudi pri nas oglasilo za to službo.

Vojni kurati na severnem bojišču tudi niso odšli brez izgub iz zadnjih bojev. Kakor poroča vojni kurat Rant iz Galicije, jih je padlo še s t, več jih je moralo radi boleznir ostaviti bojno polje, osem jih je pa tudi v vjetništvu. Čudno ni, če jih je toliko padlo, pravi g. Rant v svojem

pismu, saj so nas Rusi še na vsakem obvezovališču, kjer smo doslej bili, obstreljevali. Kolikor znano, sta med vjetniki na Ruskem bivši državni poslanec predarlski, kurat dr. Dreksel, in kurat Gustav Suman iz Linca.

Francoska duhovščina nima več (od l. 1885. dalje) predpravice, da bi bila oproščena vojne dolžnosti. V sedanji vojski se bojuje, kakor poročajo francoski časopisi, okrog 20.000 duhovnikov. Tu pa niso všteti bogoslovci in redovniki.

Dva škofo — vojaka. Na Francoskem je moralo na tisoče duhovnikov v vojsko; med njimi se nahajata tudi dva škofo, in sicer pomožni škof iz Nantesa in misijonski škof iz Koreje. — V Nemčiji je več francoskih duhovnikov med vjetniki; nemška vlada jim je podelila mnogo olajšav.

Dunaj molí. Dne 20. septembra se je zbralo v dunajski škofijski cerkvi 8000 šolskih otrok, ki so prosili Boža za pomoč naši armadi in za varstvo domovine. Ljubezniv načgovor je imel pater Andlav dr. J. in kardinal dr. Piffl. Navzočih je bilo okrog 20 članov cesarske hiše. — Isti dan so imeli skupno molitev in procesijo sami vrli katoliški možje — tudi okrog 8000. Vodil jih je dunajski apostol pater Abel.

Zoper obrekovalce duhovnikov je zastavil obrambne besede v cerkvi sv. Štefana na Dunaju kardinal Piffl, dunajski nadškof, dne 4. oktobra, ko je imel v navzočnosti 10.000 poslušalcev iz najvišjih krogov cerkveni govor. Obsojal je visoki govornik neutemeljeno gonjo, ki se je širila ob početku vojne zoper katoliško duhovščino sploh in še posebej zoper slovansko. »Ker je bilo nekaj duhovnikov v preiskavi, češ, da so zapleteni v panslavistično gibanje, menijo nasprotniki, da smejo celokupni duhovščini vreči v obraz očitek, da nimajo dovolj domovinske ljubezni.« Kakor razumnemu človeku ne more priti na misel, da bi naš celokupni častniški stan kar vseprek

obsodil, ker se je, žal, med njimi nahajal en Redl (izdajalec), prav tako se ne sme sumničiti patriotično mišljenje duhovščine, ako bi se morda pokazalo, da je ta ali oni duhovnik kršil svojo dolžnost proti domovini.« — Ljubljanski knezoškof se je kardinalu brzojavno zahvalil za uspešno javno obrambo Bogu in cesarju vdane slovenske duhovščine v Avstriji. Enako je storilo tudi obrambno društvo v Ljubljani.

Vse išče pomoči v molitvi. Stotisoč avstrijskih otrok obrača sedaj ročice v molitvi proti nebu za našo zmago. A tudi Francozi niso več tako trdi; priporočajo se bl. Devici Orleanski. — Iz Petrograda so prenesli v glavni stan velikega kneza neko najbolj česčeno podobo; knez ji je šel s celim štabom v sprevidu nasproti... Torej ne samo viharno morje, tudi vojska uči moliti in spoznavati, da je nad nami Gospod, ki vse vodi in vlada.

Iz vojske. Da so nekateri vojaki deležni posebnega Marijinega varstva tudi v vojni, kdo bi to tajil! En tak slučaj (gotovo tudi več) se je pripetil tudi slovenskemu vojaku Mihaelu Šemerlu, ki je doma v Predgriču občine Črni vrh nad Idrijo. Bil je zadet od dveh ruskih krogel v prsa. Ena krogla mu je prebila svetinjo Matere božje in pri tem izgubila toliko moči, da ni bila smrtonosna. V bolnišnici v Gradcu je kmalu okreval in šel na dopust.

Sveta popotnica v vojski. V nemški vojski je mlad častnik obležal smrtno ranjen. Prosil je za katoliškega duhovnika, a ni bilo nobenega blizu. Neki zrakoplovec mu je radevolje postregel na ta način, da se je dvignil v aeroplanu po duhovnika, ki je umirajočemu častniku po zraku prinesel Najsvetejše in ga previdel za zadnjo uro. Zrakoplovec je duhovnika popeljal tudi nazaj v aeroplanu.

Naj se uče naši svobodomiselnici. Duhovnik Brunkmann, ki je prišel v francosko vjetništvo, a se je pozneje rešil, je pripovedoval cesarju Viljemu o dogodkih svojega vjetništva in o krutem ravnanju Francozov. Cesar je ogorčen rekel: »Kaj takega je možno le v državi, v kateri preganjajo sv. Cerkev in so oropali ljudstvu vero.«

Saški princ Maks, ki deluje kot profesor na bogoslovnem učilišču v Kolinu, se je ponudil takoj, ko je vojska izbruhnila, da hoče iti v boj kot vojni duhovnik. Peljal se je na bojišče v 3. razredu z drugimi vojaki vred. — Pred vstopom v semenišče je bil Maks častnik pri konjenici.

Mi vojsko — v Ameriki katoliške shode. V Pittsburgu (Sev. Amerika) so imeli katoliški shod od 9. do 13. avgusta. Spominjali so se seveda tudi evropske vojske s tem, da so nabrali večjo vsoto za nesrečne žrtve v vojski. — Zanimiv je

bil katoliški shod Indijancev (sredi julija) v mestu Poplar v Montani. Vse države v Ameriki so poslale svoje zastopnike. Najboljši govorniki in pevci so bili navzoči. Indijanski katoliški shodi so se začeli l. 1890.

Po domovini.

Nadškof goriški, prevzvišeni g. dr. Fr. Sedej je praznoval dne 10. oktobra 60 letnico svojega rojstva. Za to priliko so se zbrali v Gorici vsi škofje, ki pripadajo nadškofiji (knezoškof dr. A. B. Jeglič, škof dr. A. Karlin, škof dr. A. Mahnič in dr. Pederzollí), da so izrekli metropolitu svoje častitke. Enako se mu je poklonila tudi duhovščina.

Zlatomašnik. Dne 24. septembra je praznoval petdesetletnico mašništva č. gosp. Janez Wester, vpokojeni župnik, sedaj bivajoč v Škofji Loki. Sveto mašo je opravil ta dan v crngrobski božjepotni cerkvi pri Stari Loki.

Duhovske zadeve. Župnija in dekanija Trebnje na Dolenjskem je podeljena č. g. Jožefu Plantariču, župniku na Dobrovi pri Ljubljani; župnijo Begunje pri Cerknici je dobil č. g. Dominik Janež, župnik v Studenem; župnijo Krka pa č. g. Fr. Vrhovec, kaplan pri sv. Petru v Ljubljani. — V vojno službo sta bila poklicana č. gg. Rudolf Potočnik, kaplan v Mokronogu in Fran Nastran, kaplan na Trebelnem. — Za župnega upravitelja na Bohinjski Beli je bil imenovan č. g. M. Drolc iz Radovljice. — Prestavljen je č. g. A. Gole iz Tržiča v Idrijo.

Premeščeni so bili gg. kaplani: Anton Komljanec iz Škocijana pri Mokronogu za prefekta v zavod sv. Stanislava; Jakob Fatur iz Sv. Križa pri Kostanjevici v Radovljico; Jožef Klopčič iz Trebelnega pri Mokronogu v Kamnik; Franc Nastran iz Borovnice na Trebelno; Matija Noč iz Horjula v Borovnico; Jernej Kovič iz Šmartnega pri Litiji za župnega upravitelja na Polšnik; Franc Golob iz Moravč v Škocijan pri Mokronogu; Matej Vilfan iz Cerknice v Sodražico; Jožef Muren iz Sostra v Košano. Nameščen je bil semeniški duhovnik Janez Burnik za kaplana pri Sv. Križu pri Kostanjevici.

Premeščena sta gg. kaplana Edvard Šimnic iz Šmarja k sv. Petru v Ljubljani in Ivan Noč iz Trebnjega v Šmarje. Sprejet je bil v ljubljansko škofijo in nameščen kot kaplan v Trebnjem č. g. Jožef Kranjc.

Prestavljen je bil P. Valerijan Učak, duhovnik nemškega viteškega reda in katehet v Ljubljani, v Ormož. Bil je med ljubljanskimi duhovniki in osobito med laičnimi inteligenti zelo priljubljen. — Na njegovo mesto je došel P. Rafael Grobljar.

Premembe pri č. oo. jezuitih. Iz Gorice sta premeščena: g. Fr. Ferdinand Kobi za pre-

lekta v Kalksburg pri Dunaju; P. Florijan Ramšak za misijonarja v Ljubljano. V Gorici so nameščeni kot prefekti in učitelji (v semenišču): P. Viktor Kopatin, P. Bukovič iz Inomosta in P. Janez Pristov iz Ljubljane.

Duhovske spremembe v tržaški škofiji. Predstavljeni so gospodje kaplani: Žigulič Vinko iz Pičana kot župni upravitelj v Draguč, souprav. Račić; Ujčić Ivan, mestni kaplan v Buzetu, kot ekspozit k Sv. Mateju pri Kastvu; Žužek Fr., kaplan v Jelšanah, kot mestni kaplan v Buzet. — Nastavljeni so novomašniki kot kaplani gospodje: Milanovič Božidar v Pičanu; Šček Virgilij pri Sv. Ivanu (Trst); Glažar Jož. pri Sv. Antonu Novem; Musizza Karel, škofov kaplan. — Župnija Povir je podeljena g. Barbiču Mihaelu. — Gosp. župnik Novak Jož. je stopil v stalni pokoj.

Smrtna kosa. Umril je 29. septembra kapucinski provincial P. Edvard Bervar. Bil je izobražen redovnik, lepega nastopa. R. i. p.!

V mariborsko semenišče so sprejeti sledeči bivši osmošolci gg.: Babšek Josip iz Makol; Ciglar Alojzij od Sv. Marka; Gašparič Janez od Velike Nedelje; Hrstelj Franc iz Zagorja ob Savi; Ludvig Josip iz Braslovč; Pirec Andrej od Sv. Duha pri Krškem; Poprask Ferdo iz Škal pri Velenju; Pretnar Jožef iz Gorij pri Bledu; Rojnik Vinko iz Braslovč; Stiper Štefan iz Maribora; Sunčič Alojzij od Sv. Križa na Murskem polju; šketa Josip iz Braslovč. — Nekateri izmed sprejetih gg. bogoslovcev so še pri vojaki. Prvi letnik stanuje v kapiteljski hiši, dokler ne odidejo vojaki iz bogoslovnice. — V ljubljansko semenišče je sprejetih 24 gospodov abiturientov v I. letnik, ki se je pričel 6. oktobra. Letnik ni celoten, ker je več nastopnih bogoslovcev poklicanih pod orožje. II. in III. letnik ne bosta imela še predavanj, ker je večina gospodov bogoslovcev v službi pri vojnih bolnišnicah.

Odlikovanje usmiljenke. V Ljubljani so z veliko slovesnostjo pripeli usmiljeni sestri Mariji Tomec srebrni zaslužni križec s krono, ki ga ji je podelil cesar za dolgoletno zvesto službovanje v ljubljanski sirotiščnici. Slovesnost se je izvršila v justični palači ob navzočnosti svetnih in duhovskih dostojanstvenikov.

Procesija za srečo naše domovine in armade. Na praznik Žalostne Matere božje je priredila žentpeterska župnija v Ljubljani posebno prošnjo procesijo na Rakovnik. Ljudstva je bilo sila veliko.

Mladinska slavnost v Ljubljani. Na povabilo vseh katehetov se je zbrala ljubljanska šolska mladina 3. oktobra popoldne ob pol 4. uri v prostolrni stolnici. Učiteljstvo je razvrstilo mladino po vseh prostorih, da je bil kljub velikemu številu — blizu 4000 d ečkov in deklic — najlepši

red. Na obrazih si čital, da tudi nežna mladina umeje resnobo svete ure, ko se hoče v združeni molitvi obrniti do božjega Srca in do nebeške Matere ter prositi pomoči in zmage. — Vlič. g. kanonik Nadrah je budril navzoče, naj pripravijo z iskrenimi molitvami godovno vezilo cesarju za god. V navdušenem petju in v zborni molitvi je odmevalo iz tisoč mladih grl, kar so mislile mlade duše, kar prosila nežna srca. Zlasti pesem Srca Jezusovega (od Périce) in cesarsko je pela mladina s svetim navdušenjem. Lepo cerkveno slavnost je tudi počastila blaga grofica Chorinsky s svojimi otroci. — Občinstvo, ki je moralo pri vratih čakati mladine, ker mu zaradi pomanjkanja prostora ni mogel biti vstop dovoljen, je glasno odobravalo otroško cerkveno slavnost; slišala se je želja: »Le še večkrat kaj takega! To je vzvišeno, lepo!«

Armada sv. križa. Udje armade sv. križa naj odslej pošiljajo miloščino na naslov: P. Jeronim Knoblehar, frančiškan v Ljubljani.

Marijine družbe.

Dijaška kongregacija v Pazinu. Zopet je bila lepa slovesnost v frančiškanski cerkvi v Pazinu. Dne 21. junija popoldne je sprejel mil. g. prošt A. Kalac 19 mladeničev - dijakov v Marijino družbo. Po več ko šestmesečni pripravi so se navdušeno pridružili prvošolci neustrašeni četi starejših Marijinih bojevnikov. Blagor jim, da so spoznali Marijo kot svojo posebno obrambo! Cela gimnazija šteje sedaj preko polovico kongreganistov-dijakov. — Čuje se, da se osnuje i kongregacija za žensko mladino na učiteljišču.

Žužemberk. Vojska je posegla tudi v našo mladeniško Marijino družbo in nam odvedla precej korenjakov. Hvala Bogu, dosedaj še ni bilo slišati, da bi bil kdo izmed njih ranjen ali celo mrtev. Pač pa nas je doletela velika čast. Alojzij Novak, eden naših najboljših članov, se je skazal tolikega junaka v vojski, da so mu pripeli na hrabre prsi srebrno svetinjo prvega reda. K Marijini svetinji se bo lepo prilegala. Bog varuj naše fante in Marija!

Ruše. Dne 30. avgusta je, previden s sv. zakramenti, lepo mirno v Gospodu zaspal priden in zgleden mladenič Anton Kosmač. Njegov slovesni pogreb dne 1. septembra je pokazal, da ga je ljudstvo res ljubilo in spoštovalo. Vkljub obilemu delu je bilo jako veliko ljudi pri njegovem pogrebu. Ruško pevsko društvo mu je zapelo na domu, pri cerkvi in na grobu tri krasne nagrobnice. Naj v miru počiva in večni raj uživa!

Vič. Sadovi Marijinega vrtca so se že pokazali v naši župniji. Dne 8. septembra je bilo v družbo sprejetih 17 deklet, večinoma gojenk Marijinega vrtca, — dosedaj najvišje število od ustanovitve. — V vojnem času se je

družba izkazala kot izvrstna organizacija. Družba sama je darovala lep dar za podporo ubogim družinam, pa tudi več družabnic prav marljivo deluje kakor pri pomočni akciji tako tudi pri Rdečem križu. Versko globoko prepričane se zavedajo svojega stališča, pa tudi dobro umevajo sedanji težki položaj.

Iz Komende. Na Križu pri Komendi sta bili v nedeljo, 27. septembra slovesno blagoslovljeni dve stari veliki znamenji, last gosp. barona Otona Apfaltrerna s Križa. Poslikal ju je g. Matija Koželj iz Kamnika. Znamenje na polju je posvečeno Kraljici angelov, na levi strani je naslikana Ruta na Bocovi njivi, na desni učenci Gospodovi, ko smučejo klasje. V znamenju ob deželni cesti so naslikani trije poglavitni dogodki iz Jezusovega življenja: rojstvo, smrt na križu in vnebohod. — Zbralo se je mnogo domačinov in gospóde. Trije nagovori so pojasnili pomen teh lepih slik in kronogram, da sta bili poslikani leta 1914. v vojnem času ob stroških Apfaltrernovih. Sledilo je nekaj primernih pesem komendskega pevskega zbora. Grede od prvega proti drugemu znamenju smo peli lavretanske litanije in molili sv. rožni venec. — Marijinim družbenicam so se letos vsem porazdelila nova pravila, kakor jih je izdalo škofijsko družbeno vodstvo. (Za vsako se je napisal dan sprejema in številka iz zapisnika na zadnji strani, akoravno ni tam posebnih črt za to.) Družba je nekoliko očiščena. Ena družbenica je šla k usmiljenkam v Zagreb.

Iz Črnič. Težko nam je bilo, ko smo izvedele, da izgubimo dobrega in blagega voditelja preč. monsignora Ivana Murovca. Z veliko žalostjo in s solzami v očeh smo se poslovili, kajti ljubili smo ga zelo. Ustanovil nam je Marijino družbo in nas zbral pod Marijino zastavo, kateri ostanemo z božjo pomočino stanovitne do smrti. Učil, skrbel in vodil je našo družbo s prav očetovsko ljubeznijo. Spominjale se ga bomo s hvaležnostjo. Bog mu plačaj stotero trud in delo, ki ga je imel z nami!

Iz Sedla (Goriško). Dne 23. septembra smo spremile k večnemu počitku blago ženo Katarino Lazar. Zapustila nas je v nalepši dobi življenja, v 40. letu svoje starosti, ko zapuščeni otroci najbolj potrebujejo skrbne materine vzgoje. Bila je zgledna odbornica ženske Marijine družbe. Zapušča zvestemu možu osem otročičev. Blagi pokojnici želimo sladek počitek in nebeško plačilo. Ostalim pa naše najsrčneje sožalje!

Trboje. Naša deklška Marijina družba obstoji dobre dve leti. Med tem časom je bilo vse zdravo, 26. avgusta t. l. pa je segla nemila smrt prvič v naše vrste in pokosila lep cvet, blago Cilko Molj, staro 22 let. Pravim lep cvet po svojih čednostih. Bila je silno skromna in ponižna,

pa vneta za prospeh družbe. Dekleta so ji zapuala in si jo lansko leto izvolile za svetovalko. Ranjka je bila navdušena za lepoto hiše božje in je zanjo veliko delala s šivanko in cvetjem, pa tudi z denarnimi prispevki. — Nad vse ginljiva je bila njena potrpežljivost in vdanost v božjo voljo ves čas njene mučne bolezni. — Na god sv. Ane se je pri nas ustanovila tudi Marijina družba za žene. Sprejetih je bilo 27 žen. Tem so se pridružile še 4 žene, ki so bile še kot dekleta sprejete v družbo, tako da šteje zdaj vsa družba 31 žen. Za patrono so si izbrale žalostno Mater božjo in sv. Ano. Naj bi po njenem zgledu in priprošnji bile dobre žene, skrbne matere, pa junaške in potrpežljive v vseh bridkostih življenja!

Iz Škofje Loke. Naša Marijina družba je sklenila, da priredi 8. kimovca shod v Crngrobu, kamor skoraj vsako leto enkrat pohiti. Povabila se je tudi starološka Marijina družba. Ker pa letos divja strašna svetovna vojska, pre naredilo se je v toliko, da so se povabili tudi drugi verniki, da gremo v skupni procesiji prosit Marijo pomoči. In res, razvila se je veličastna procesija proti svetišču Marijinemu, med katero so se pele litanije vseh svetnikov in pesem lurške Marije ter se je molil sv. rožni venec. Ob pol 9. uri je dospela procesija k tihemu svetišču Marijinega oznanenja, kamor so tudi naši predniki v težkih časih, ko so divji Turki divjali po naših krajih, hodili prosit pomoči ter so bili tudi uslišani, saj pravi neka stara pesem: »Mati božja angelskega češčenja, pri Tebi je vsa moč dobljena. Kak vel'ka je mogla Tvoja moč bit', ko je bil turški car tukaj pobit!« Najprvo je bil govor, katerega so imeli voditelj naše Marijine družbe, g. Viktor Kragl; nato sta bili dve sv. maši, pri katerih so pevke naše Marijine družbe navdušeno popevale Mariji v čast; med sv. mašo je bilo sv. obhajilo. Po sv. maši so bile še pete litanije Matere božje in k sklepu ganljiva pesem Mariji v slovo. Razšli smo se z vročo željo, da bi Marija crngrobska izprosila skorajšno zmago pravici in da bi zavladal zopet ljubi mir.

Iz Boh. Bistrice. Naša Marijina družba je zopet doživela vesel dan: praznik Vnebovzvetja Marijinega, ker ta dan imamo določen za sprejemanje kandidatinj. Zjutraj smo imele skupno sv. obhajilo, popoldne pa slovesen sprejem 12 dobro poučenih kandidatinj. Pri sprejemu so gospod voditelj imeli kratek primeren govor za našo družbo in sedanji vojskin čas. Imamo tudi odseke Sv. vojske, časnikarski in misijonski.

Dol pri Hrastniku. Dne 27. avgusta t. l. se je preselila k svoji nebeški materi iz naše Marijine družbe prva njena hčerka, vsem priljubljena 15 letna mladenka Rozalija Ahčan. V Mar. družbo je bila sprejeta na smrtni postelji. K večnemu

počitku so jo spremile z družbeno zastavo venčane in belooblečene sestre. Večinoma vse so darovale tudi sv. obhajilo zanjo. Ob odprtem grobu je sestra M. G. spregovorila za slovo par besedi, v katerih je posebno poudarjala vrednost Mar. družbe ob zadnji uri. — Za avstrijske ranjence (Rdeči križ) je nabrala naša Mar. družba oziroma Dekliška zveza v teku enega tedna 71 K. Vsem blagim darovalcem mnogokrat Bog povrni!

Železniki. V nedeljo, na praznik Mar. Imena, smo imeli pri nas 10 letnico, kar se je ustanovila prva M. D. za fante in dekleta. Na to lepo-slavnost smo se pripravljali z tridnevnimi duhovnimi vajami, katere so vodili preč. g. pater Alojzij Žužek iz Ljubljane. Duhovne vaje so bile za vse štiri M. D. V nedeljo zjutraj pa je bilo skupno sv. obhajilo za vse štiri družbe. V proslavo desetletnice smo kupili lep kip brezmadežne Device Marije, ki ga bomo imeli v Društvenem domu, kjer imamo vse navadne shode. Kip je bil slovesno blagoslovljen v nedeljo popoldne. Po blagoslovu smo nesli v slovesnem sprevodu Marijo v dom, da postane naša hišna varhinja.

Dob. V soboto pred angelsko nedeljo smo pokopali članico tukajšnje M. D. Ivano Avman iz Vira. Rajna Ivana je bila zares v vsakem oziru vzorna dekle, navdušena za vse dobro. Članica M. D. in Izobraž. društva ni bila samo po imenu, ampak tudi po dejanju. Skromna zlasti v obleki — da bi jo dekleta posnemale! — si je pritrkala marsikako kronico, pa jo je darovala za društvene namene ali pa za podporo misijonov. S svojim imenom ni silila v javnost, zato med darovalci ne boš videl njenega imena. Četudi ljudje ne vedo, da le Bog vé. Vsa vnetja za abstinenco se je udeležila zadnjega shoda na Brezjah, kamor je šla peš. Domači družini je bila živ angel varih. V cerkvi in pri sv. zakramentih je bila vedno med prvimi, iz cerkve med zadnjimi. In pri delu? Ravnala se je po navodilu: Roke pri delu, srce pri Bogu. In da ne bo moj slavospev predolg, izrečem samo še eno željo: Naj duh ranjke Ivane prešine vso našo M. D., pa bomo kmalu med prvimi na Kranjskem!

Št. Jakob v Rožu (Koroško). Po nad leto dolgi boleznij je 27. avgusta umrla tajnica naše Marijine družbe Lenka Partl, stara 25 let. Moj namen ni, hvaliti njeno življenje, ampak staviti hočem njeno čednostno življenje le za zgled vsem družabnicam. Bila je zelo ponižna, miroljubna, vestna in pobožna, nadvse je cenila angelsko čistost. Vsakdanja sv. maša in sv. obhajilo, ako ji je čas dopuščal, je bilo njeno največje veselje, tolažba in moč, da je mogla svoj težki poklic izvrševati. Akoravno doma v gostilni, kjer se ji je nudilo mnogo priložnosti zlasti za ples, je vendar iz ljubezni do Jezusa in Marije zvesto izpolnjevala družbena pravila in se popolnoma

zdržala vsakega plesa. Vse družabnice smo jo iskreno ljubile, in upamo, da bo tudi zdaj pri Mariji za nas prosila; žalujoče in v polnem številu smo jo z družbeno zastavo spremljale k zadnjemu počitku. Pred hišo žalosti so ji zapeli v slovo cerkveni pevci, na grobu pa Marijine družabnice. Priporočamo umrlo sestestro vsem v pobožno molitev.

Dobrníč. V nedeljo 6. septembra smo imeli procesijo z Najsvetejšim za srečen izid vojske, katere se je udeležila silna množica. Marijini družbi in vsa društva so se udeležila te procesije, samo naš ljubljenski Orel ne. Zakaj ne? Zato, ker je večina Orlov v vojaški suknji in suče bridki meč. Tudi naš vrli načelnik J. Barle je odšel prostovoljno v vojake. — Poročil se je dne 6. avgusta Josip Razdrh iz Dobrníča z Marijo Grandovec iz Preske. Bila sta oba vrla člana Marijine družbe; nevesta tudi dolgoletna cerkvena pevka.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Marija Lavrič, Loke pri Prečini, 9. oktobra.
Marija Lavrenčič, Sv. Trojica v Slov. gor.

Dobre knjige.

Družbenik Marijin bo dotiskan té dni.

Slovenskim fantom za slovo na pot v cesarsko službo. Spisal Jernej Hafner, kaplan. Založila Katoliška Bukvarna. — Ta naslov ima lepa molitvena knjižica, spisana za naše mladeniče, vzete in poklicane k vojakom. V prvem delu str. 1 do 183 ima jako praktične nauke za mladega vojaka, da se nauči spoštovati vojaški stan, da se zaveda svojih dolžnosti, da se obvaruje mnogih pogubnih nevarnosti tega stanu, da ostane zvest Bogu in cesarju. V drugem delu, str. 183—314, ima razne vojaku potrebne molitve za čas miru in za čas vojske. Oblika knjižice je prav priročna; ker je papir, četudi trden, vendar tenak, bo mladenič to knjižico kar lahko v žep vtaknil in jo neoviran seboj v cerkev vzel. Škoda, da je prelepa knjižica izšla šele sedaj, ko so naši vojaki večinoma že odšli na »krvavi ples«. Starši, poskrbite, da si jo omisli vsak vojaški novinec. Na prodaj je v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani, pa tudi gospodje duhovniki Vam bo bodo radi naročili. Priporočite jo svojim sinovom, naj jo čitajo in prečitajo, koj ko šo potrjeni, da bodo že poučeni odšli v službo samo. V službi naj se točno po njej ravnajo, pa bodo ostali zdravi na duši in na telesu, sebi v časno in večno korist, staršem v veselje in radost, domovini in cesarju v slavo in ponos. — † Anton Bonaventura, škof. — Cena za vojaški molitvenik je nizka in znaša za trpežno vezavo z rdečo obrezo 1 K 20 vin., za šagrín z zlato obrezo 2 K 20 vin., za najfinejše

upogljive platnice 3 K 20 vin. — »Katoliška bukvarna« v Ljubljani.

Tolažba dušam v vicah. Ta molitvenik je izšel ravnokar v novem, drugem natisu. Prvi natis se je hitro razširil med Slovenci; gotovo bo tudi drugi natis našel mnogo odjemalcev; saj je molitev za mrtve posebno sedaj na mestu in potrebna, ko mora na tisoče krepkih mož in mladeničev darovati življenje za domovino. Ali niso naši junaki zaslužili naše molitve, katera edina jim more še koristiti? Samo z molitvijo se jim moremo skazati hvaležne, vse drugo je zanje brez vrednosti. — Molitvenik stane vezan z rdečo obrezo 1 K 20 vin., z zlato obrezo 2 K, šagrín, zlata obreza, 2 K 60 vin. — Založila »Katoliška bukvarna« v Ljubljani.

Kraljica sv. rožnega venca v Pompejski dolini je naslov knjižice, ki je izšla tiskana na 48 straneh, z mnogimi zgledi in čudeži in vsemi potrebnimi molitvami v čast Kraljici presv. rožnega venca. Knjižica, ki ima namen, to posebno zaslužno pobožnost pospeševati in gojiti, je vredna, da se splošno razširi. Dobi se za zelo nizko ceno 20 vinarjev v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani.

»**Mati vzgojiteljica.**« Za dekleta, ki obiskujejo gospodinske tečaje, pa tudi za vsa druga, vsaj nekoliko izobražena slovenska dekleta in za mlade žene je priredila neka učiteljica pod naslovom »Mati vzgojiteljica« knjigo, v katero je nanizala vodilne misli iz kršč. vzgojeslovja. Ta knjiga, ki obravnava v devetih poglavjih na 102 straneh pouk o telesni, duševni, npravstveni in socialni vzgoji otrok v dobi od njihovega rojstva do vstopa v življenje, je res lepa in zlata vredna. Skrbnih in delavnih mater imamo Slovenci prav mnogo, dobrih vzgojiteljic pa premalo. To matere same čutijo, da jim manjka navodila in si žele pouka o umetnosti dobre vzgoje. Nudi ga jim ta knjiga v toliki meri, da je nobena mati, pa tudi noben vzgojitelj ne bode odložil brez koristi. Toliko lepih, praktičnih spodbudkov k dobri vzgoji nimamo Slovenci doslej še nikjer. Oblika knjige je lična, njen tisk fin, jezik krasen. Knjigo je tisknilo in založilo tiskovno društvo v Kranju in se dobiva pri njem, kakor tudi po knjigarnah, s poštnino vred nevezana za 1 K 50 vin., vezana v polplatno za 2 K in v celo platno za 2 K 30 v.

Naznanilo.

Priporočamo naročiti vsem pobožnim kristjanom

3 knjige za 5 kron.

»Skrbi za dušo« (512 strani). »Krščanski zakon« (384 strani) in »Duhovno veselje« (447 strani), v polusnje lično vezano, z zlato obrezo.

Čisti hasek teh knjig se obrne za razširjanje katoliških spisov na slovenskem Ogrskem.

Knjige brez poštnih stroškov »franco« pošlje: Fr. Math. Báthori, Murahalmos (Ogrsko).

DRUŽBA SV. MOHORJA.

Družba sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar pričela razpošiljati družbene knjige za leto 1914. Cenjeni udje prejmejo letos naslednji književni dar:

1. Koledar za leto 1915.
2. Mesija, 1. zvezek.
3. Mladim srcem, 2. zvezek.
4. Zgodovina slovenskega naroda, 4. zvezek.
5. Slovenske Večernice, 68. zvezek.
6. Duhovni boj.

Družba se bo potrudila, da prejmejo častiti udje knjige kolikor mogoče hitro.

Letošnje knjige se bodo razposlale po sledečem redu:

1. Krška škofija.
2. Razni kraji.
3. Goriška nadškofija.
4. Tržaško-koprska škofija.
5. Lavantinska škofija.
6. Ljubljanska škofija.

Vsak družbenik naj prejme svoje knjige v tisti župniji, v kateri se je vpisal.

Na poznejše izpremembe stanovanjske se pri tolikem številu družbenikov ni moglo ozirati.

Cenjene gospode poverjenike nujno prosimo, naj po prejemu »aviza« pošljejo takoj po knjige na železniško postajo, da ne bo sitnih reklamacij, ki povzročajo Družbi samo zamudo in nepotrebnih stroškov. Vsem čč. gg. poverjenikom, ki prejmejo po železnici po več zabojev, vljudno naznanjamo, da se nahaja zapisnik udov vedno v zaboju z najnižjo številko.

Vsakemu zavoju so tudi priložene vpisovalne pole Družbe sv. Mohorja za prihodnje leto.

Potrdilne listke bomo za naprej pošiljali le onim čč. gg. poverjenikom, ki jih izrecno zahtevajo.

Stroške, katere so imeli čč. gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti.

One čč. gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Družba sv. Mohorja se letos še posebej vljudno obrača na vse čč. gg. poverjenike z iskreno prošnjo, da z nabiranjem udov in denarja za prihodnje leto pričnejo takoj pri oddaji letošnjih knjig in nabrano udnino takoj pošljejo po priloženi položnici.

Ker je družbena tiskarna z natiskom knjig za prihodnje leto že pričela in mora potrebni papir in druge potrebščine pri prejemu takoj v gotovini plačati, zato vse velečastite gospode poverjenike in ude lepo prosimo, da naši nujni prošnji z ozirom na sedanje izredne razmere go-tovo ugodijo.

Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Odpustki

za mesec november.

I. Odpustki celega mesca novembra.

Verniki, ki opravljajo vsak dan mesca novembra kako pobožno vajo v tolažbo dušam v vicah, dobé: 1. vsak dan odpustek 7 let in 7 kvadragen; 2. popolni odpustek poljuben dan v mescu, če prejmejo svete zakramente, obišejo cerkev in tam molijo po namenu svetega očeta.

II. Odpustki ob določenih dnevih mesca novembra.

1. Nedelja, prva v mescu. Praznik vseh svetnikov. Udom rožnovenske bratovščine štirje popolni odpustki: 1. če obišejo bratovsko kapelo; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. Rešnje Telo in tukaj nekaj časa pobožno molijo po namenu sv. očeta ter prejmejo svete zakramente. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir (dva popolna odpustka); c) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim spovednik lahko naloži kako drugo dobro delo; zadobiti morejo ta dan dva popolna odpustka. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

Ta dan opoldne počenši in cel naslednji dan do polnoči morejo verniki, ki so prejeli svete zakramente, tolikokrat dobiti popolni odpustek, kolikorkrat obišejo cerkev ali javno kapelo in molijo po namenu svetega očeta. Vse odpustke morejo obrniti v prid dušam v vicah. Molitve se lahko opravijo v vsaki cerkvi, tudi na podružnici. Spoved se lahko opravi že cel teden prej.

2. Ponedeljek. Vseh vernih duš dan. Popolni odpustek: a) udom bratovščine za duše v vicah; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa; c) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega kakor 1. dan; d) udom rožnovenske bratovščine danes ali v osmini v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti drugo dobro delo.

5. Četrtek, prvi v mescu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

6. Petek, prvi v mescu. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če ga že niso dobili v nedeljo; b) vsem, ki prejmejo svete zakramente in nekoliko promišlujejo dobrotljivost presv. Srca ter molijo po namenu svetega očeta; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

7. Sobota, prva v mescu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadostje za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu svetega očeta.

12. Četrtek. Sv. Didak. Popolni odpustek tretjerednikom.

13. Petek. Sv. Stanislav. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

15. Nedelja. Spomin umrlih iz karmeličanskega reda. Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v redovni ali farni cerkvi.

19. Četrtek. Sv. Elizabeta. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

21. Sobota. Darovanje Marije Device. Tretjerednikom vesoljna odveza.

24. Torek. Sv. Janez od Križa. Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v redovni ali farni cerkvi.

25. Sreda. Sv. Katarina. Tretjerednikom vesoljna odveza.

26. Četrtek. Sv. Lenart Portomavriški. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni.

27. Petek. Zv. Delfina. Popolni odpustek tretjerednikom.

28. Sobota. Jakob iz Jakinske Marke. Popolni odpustek tretjerednikom.

29. Nedelja, zadnja v mescu. God vseh svetnikov iz treh redov svetega Frančiška. Popolni odpustek: a) tretjerednikom; b) vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo rožni venec.

»Porcijunkulski« odpustki (tolikokrat — kolikorkrat) o Vseh Svetih za duše v vicah se dobijo od polдне 1. novembra do polnoči med 2. in 3. novembrom, torej na Vseh svetnikov dan popoldne in na Vernih duš dan cel dan (in ne, kakor je bilo zadnjič pomotoma povedano, od polnoči 1. novembra do polnoči 2. novembra). Svetinjice sv. Benedikta, kakor doslej, odslej v ta namen ni več potreba.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neki mlad duhovnik, kateremu so zelo opešale oči, da bi mu ljubi Bog na priprošnje preblašene Device Marije podelil dragoceno zdravje oči. — Dva mladeniča-vojaka. — Neka oseba v izrednih dušnih bojih. — Mladina v neki silno potrebni duhovnji. — A. K., da bi ji bilo pomagano iz velike stiske in žalosti. — Marijina hči za zmagó v hudih dušnih bojih, vredno prejemanje sv. zakramentov, za dušni mir in za spoznanje pravega poklica. — Mladenič za stanovitno premagovanje hudih skušnjav. — Marijina družabnica očeta za spreobrnjenje. — Neka oseba v hudih skušnjavah; za zmernost, ponižnost, čistost in zdravje. — Dve družini, ki sta zašli na kriva pota.

ZAHVALE.

Neka oseba A. M. Slomšku, ki je s svojo priprošnje pri presv. Srcu Jezusovem dosegel sijajno pomoč v veliki težki zadevi. — Marija Urih presv. Srcu Jezusovemu za vrnjeno zdravje po dolgi in hudi bolezni ter za vse prejete dušne in telesne milosti. — Cirkovce: Najsrčnejša zahvala Sv. Duhu, presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu in sv. Antonu za uslišano prošnje v časni zadevi. — Frančiška Vidrih sv. Blažu, sv. Frančišku, sv. Antonu in Mariji za vrnjeno zdravje v grlu. — Uršula Berce presvetemu Srcu Jezusovemu in prebl. Devici Mariji za srečno bratovo operacijo in povrnjeno zdravje vsej družini. — Tončka Kovačič presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Antonu, sv. Petru Klaverju, čast. Janezu Bosku za zboljšano zdravje, za pomoč v velikih bridkostih in v več drugih zadevah. — Obiskala me je huda bolezen, tako da mi zdravnik ni mogel veliko pomagati. Ko tako premišlujem svojo usodo, mi pride na misel naš blaženi vladika A. M. Slomšek. Vzbudilo se je v mojem srcu tako neomajno zaupanje do njega, da niti za trenutek nisem dvomila, da bi ne bila uslišana. Bilo je ravno 16. septembra t. l., devet dni pred dnevom njegove smrti. Začnem devetdnevnicó. Vse moje zadeve izročim Slomšku ter ga srčno prosim, naj se me spominja v nebesih in mi izprosi zdravja. Odslej sem bila s svojimi mislimi samo pri Slomšku. Pogost pogled na njegovo podobo me je še bolj utrdil v zaupanju, ki me tudi ni varalo. Kmalu sem čutila, da se mi zdravje vrača. Čez štiri dni sem že lahko hodila, kar mi že dalj časa ni bilo mogoče. Od 24. septembra ne čutim več prejšnjih bolečin in se zopet veselim ljubega zdravja. Bog bodi zahvaljen! Sv. Peter v Savinjski dolini. Berta Partelj, kontoristinja.

Darovi:

Darovi za bratovščino presv. Rešnjega Telesa
od 7. januarja do 15. avgusta 1914: Št. Lambert 26 K; Sela pri Žužemberku 2 K 70 vin.; Sostro 80 K; Dobrova 106 K; Preddvor 60 K; Grčarice 18 K 10 vin.; Sv. Križ pri Litiji 62 K; Radeče pri Zidanem mostu 61 K; Begunje pri Cirknici 45 K 64 vin.; Boh. Bistrica 100 K; Češnjice 32 K; Leše 20 K; Rob 60 K; Bevke 43 K 60 vin.; Št. Gotard II. 3 K; Krško 16 K; Kopanj 74 K; Cirknica 114 K 30 vin.; Soteska 16 K 40 vin.; Podbrezje 57 K 34 vin.; Št. Lenart pri Škofji Loki 36 K 40 vin.; Rudnik 32 K; Trboje 32 K 10 vin.; Knežak 40 K; Kresnice 70 K; Koprivnik, Koč., 27 K; Kresnice 70 K; Podlipo 55 K 30 vin.; Kostanjevica 21 K; Hinje 80 K; Košana 50 K; Selca 140 K; Naklo 92 K; Vrh sv. trije kralji 120 K; Besnica 86 K; Zagradec 44 K; Sv. Trojica pri Cirknici 31 K 40 vin.; Leskovec 50 K; Jesenice 208 K; Št. Jošt pri Kranju 19 K; Stari trg pri Ložu 115 K; Janče 75 K; Sv. Križ nad J. 27 K; Toplice 80 K 6 vin.; Prežganj 81 K 30 v.; Št. Jošt pri Vrhniki 56 K; Javor pri Ljubljani 25 K; Sv. Peter pri N. m. 42 K 80 K; Boštanj 34 K; Vranja peč 95 K; Bukovšca 20 K 46 vin.; Dobrava pri Kropi 65 K 20 vin.; Št. Vid pri Zatičini 144 K 20 vin.; Škocijan pri Mokronogu 47 K 50 vin.; Škofja Loka 140 K; Orehek 69 K; Rova 27 K 40 vin.; Preloka 16 K; Zaplana 50 K; Mokronog 98 K 10 vin.; Reteče 71 K; Javorje p. L. 20 K; Mavčiče 84 K; Golo 50 K; Nova Oselica 40 K; Primskovo pri Litiji 46 K 20 vin.; Krka 60 K; Radovica 23 K; Hrastje 21 K 40 vin.; Cerklje, Gor., 172 K 40 vin.; Št. Jernej 290 K; Vrhnika 203 K; Sela pri Kamniku 86 K; Smlednik 70 K; Toplareber 17 K 80 vin.; Grahovo 47 K; Ajdovec 40 K; Štanga 50 K; Osilnica 50 K; Vič 94 K 10 vin.; Begunje, Gor., 25 K; Št. Jakob ob Savi 70 K; Sv. Helena 50 K; Suhor 60 K 56 vin.; Sora 120 K 88 vin.; Mošnje 50 K; Stara Oselica 50 K; Horjul 125 K; Št. Jurij p. Kum. 100 K; D. M. Polje 48 K 60 vin.; Zatičina 60 K; Blagovica 37 K 30 vin.; Raka 178 K 60 vin.; Vrabče 10 K 80 vin.; Ježica 70 K; Poljanica 34 K; Stara cerkev 78 K 60 vin.; Št. Jurje p. Šmar. 81 K; Sv. Katarina 59 K 10 vin.; Dobrnič 70 K; Krašnja 32 K; Šmarjeta 60 K; Goriče 80 K; Mengeš 295 K; Gorje 150 K; Dol 55 K; Šmartin pod Šmarno goro 80 K; Breznica 95 K; Špitalič 70 K 80 vin.; Lučine 48 K 50 vin.; Brezovica 120 K; Idrija 67 K; Motnik 56 K 80 vin.; Godovič 28 K; Hinje 10 K; Dovje 45 K; Kamnagorica 60 K; Skaručina 9 K 60 vin.; Dob 210 K; Voglje 41 K 40 vin.; Čemšenik 120 K; Metlika 101 K 14 vin.; Zgor. Tuhinj 40 K; Ovsiše 34 K 48 vin.; Zagorje 70 K; Mirna peč 64 K 30 vin.; Sv. Križ pri Litiji 44 K; Homec 131 K; Budanje 100 K; Štanga 40 K; Lučine II. 10 K; Logatec Gor. 38 K 57 vin.; Podgraj 77 K 30 vin.; Št. Vid pri Cirknici 26 K 40 vin.; Brusnice 25 K; Kokra 12 K 60 vin.; Ljubno 45 K 50 vin.; Št. Vid pri Vipavi 64 K 30 vin.; Preserje 60 K; Bled 50 K; Šenčur pri Kr. 79 K 70 vin.; Olševk 33 K 30 vin.; Kamnagorica II. 5 K; Preska 25 K; Komenda 230 K; Št. Gotard 16 K 20 vin.; Vojsko 50 K; Moravče 160 K; Mozelj 34 K 40 vin.; Ribno 48 K; Adlešiči 36 K; Trzič 130 K; Domžale 143 K; Trnovo, Ljubljana, 37 K 46 vin.; Postojna 62 K; Žabnica 74 K; Dobropolje 90 K; Logatec Dol. 72 K 30 vin.; Št. Vid nad Ljubljano 122 K; Fara pri Kostelu 44 K; Golo 41 K; Kropa 30 K; Vinica 46 K 78 vin.; Sorica 115 K 36 vin.; Reteče 29 K; Stopiče 45 K; Trstenik 53 K 94 vin.; Polica 61 K 20 vin.; Belapeč 14 K; Kočevje 40 K; Vel. Lašče 150 K; Struge 85 K; Višnjagora 75 K; Kovor 20 K; Spodnja Idrija 86 K; Predoslje 20 K; Tunice 47 K; Šmihel pri Žuž. 52 K; Postojna 6 K 70 vin.; Borovec 16 K; Podgrad 17 K; Vače 50 K; Stara Loka 100 K;

Črnuče 60 K 70 vin.; Kor. Bela 30 K; Hrenovice 44 K 80 vin.; Goče 40 K; Sela pri Žuž 47 K 80 vin.; Poljane pri Škofji Loki 85 K; Črni Vrh nad Polh. gradcem 69 K 27 vin.; Sodražica 140 K; Podzemelj 20 K; Slap 25 K; Trebelno 32 K; Ihan 22 K 10 vin.; Št. Lorenc 110 K; Stari Log 54 K; Srednja vas v Boh. 150 K; Žiri 90 K; Polšnik 33 K 40 vin.; Čatež ob Savi 29 K; Mirna 87 K; po »Bogoljubu« 48 K; Urška Berlogar 2 K; † Bradaška 10 K; Katar. Prostov 2 K; Fr. Potrato 20 K; Katar. Koprivec 1 K; p. č. g. Zupancu, stol. vikariju, 60 K; Frančiška Pucihar 2 K; Frančiška Grčar 2 K; Ana Šmalc 2 K; Rezika Završan 2 K; Reza Medved 2 K; Uršula Jurković 3 K; p. g. prošt Sajovic 2 K; Elsner Marija in Terezija 4 K; † Mar. Bosizzio 2 K; Minka Notar 4 K; Jan. Bizil 2 K; G. Šöff 2 K; č. g. Dolinar Anton 10 K; članice Marijine družbe pri uršulinkah 25+15 K; po č. g. uršulinkah 129 K 70 vin.; več neimenovanih 10 K; Kupon 42 K; Črno-melj 52 K; Kranj 132 K 60 vin.; Kostanjevica 15 K; Zalina 77 K; Horjul 2 K; Kamnik 200 K; Mitterdorf 7 K; Sava 8 K; Kranjska gora 80 K; Boh. Bela 66 K.

Pole z nabranim denarjem so vrnil:

(Dalje.)

389. p. in 390. p. Dekl. in mladen. Mar. družba, Goriče 20 K; 391. p. in 392. p. Tretja Mar. družba uršulink v Ljubljani 20 K; 393. p. in 394. p. Frančiška Muha, Kozje 20 K; 395. p. Francka Azbe, Vrhnika 8K 20 vin.; 396. p. do 398. p. Dekl. Mar. družba, Idrija, 55 K 52 vin.; 399. p. Marija Kranjc, Polica—Višnja gora 10 K; 400. p. Mar. Mlakar in Zofija Kavšek, Divača 11 K 20 vin.; 401. p. Ana Golob 10 K 60 vin.; 402. p. Ana Vodé 12 K 10 vin.; 403. p. Marijanca Malovrh, Sv. Jošt—Vrhnika 10 K; 404. p. Marija Gabrovšek, Sv. Jošt—Vrhnika 10 K; 405. p. Marija Gautoža, Št. Peter—Ljubljana 10 K; 406. p. gdčna Klemenc, Ljubljana 10 K; 407. p. Jos. Janežič 10 K; 408. p. Jožefa Smrekar, Trbovlje 5 K; 409. p. in 410. p. Franc. Muha, Kozje 20 K 20 vin.; 411. p. gdč. Tončka Vider, Ljubljana 10 K; 412. p. Berta Gustl, Franc Likovšek, Krašnja, 10 K; 413. p. župnija Črni vrh na Polhovim Gradcem 10 K; 414. p. Marija Kovšca, Gozd 6 K 20 vin.; 415. p. župni urad Predoslje—Kranj 16 K 10 vin.; 416. p. Marija Ločniškar, Ljubljana 10 K; 417. p. Kat. Rovtar, Krašnja 10 K; 418. p. Jul. Plahutnik, Krašnja 10 K; 419. p. Vrečar Mar., Ljubljana 10 K; 420. p. gdč. Pavla Drnovšek 7 K 50 vin.; 421. p. in 422. p. č. g. župnik Matija Vadnuc, Preloka 13 K 60 vin.; 423. p. Mar. Vrečar, Ljubljana 10 K 20 vin.; 424. p. gdč. Marija Lekan in Mar. Novak, Ljubljana 3 K; 425. p. gdč. Fr. Lekan 8 K; 426. p. č. g. Ivan Hromec, Hotič—Litija 5 K 40 vin.; 427. p. M. Markič v Naklem 11 K 20 vin.; 428. p. in 429. p. S. Mar. Fabjana pri šentrupertških župljanih, Velikovce, Koroško 20 K; 430. p. ga. A. Goričan, Ljubljana 10 K; 431. p. in 432. p. Mar. dekl. družba Št. Vid p. Ljubljani 20 K; 433. p. in 434. p. Mar. Grošelj pri Mar. družbi žena v železnikih 20 K; 435. p. Možje v železnikih 10 K; 436. p. Neim. v železnikih 10 K; 437. p. Mar. Vrtec, Alojzišče 10 K; 438. p. in 439. p. Ela Šabec, Gorica 13 K 40 vin.; 440. p. Mar. Sadar, Ljubljana 10 K; 441. p. č. g. žup. Jak. Menhart, Velika Nedelja 10 K; 442. p. in 443. p. Terezija Bokša na Runču 20 K; 444. p. Marija Rajh, Trgovišče—Vel. Nedelja 10 K; 445. p. Ivanka Šoštarič, Sodinec—Vel. Nedelja 10 K; 446. p. Micika Voršič, Mihovci—Vel. Nedelja 10 K; 447. p. Lucija Fidler, Št. Jurij ob južni železnici 10 K; 448. p. Mar. Stante, Št. Jurij ob j. ž. 10 K; 449. p. S. Mar. Fabjana Neuwirt, Št. Rupert, Koroško 10 K; 450. p. Majce Alojzij, Ljubljana 10 K.

Za naše vojake: Mar. družba v Šmartnem pri Litiji 8 K 06 vin.; od Sv. Jakoba v Ljubljani 7 K; Fanči Kral v Voščah 5 K; G. Gerden 2 K; Jozefa Hrast v Medani 5 K; Marija Bukovec 2 K 10 vin.; Marija Martinšek, Dunaj, 8 K 40 vin.; Jožef Igovc, organist, Dobrla ves, 1 K; I. Cerkvenc 2 K; Alojzija Horvat, 2 K; Micka, Metka in Nežika iz Kranja 6 K; dr. Nastran in dr. Pečjak 20 K; neimenovana iz Trziča 2 K; neimenovani skupaj 5 K.

Za kaj? Janez Kovačič v Ameriki 10 K. Naznanite namen!

Vojska v podobah.

Pod tem naslovom izda uprava »Bogoljubova« prihodnje dni zbirke lepih slik, ki bodo predstavljale najbolj zanimive prizore bojnege življenja doma in v tujini. Slike bodo izšle v obliki razglednic, ki bo vsaka zase lep spominek za prijatelje in znance. Dobivale se bodo te lepe izvirne razglednice v skupinah po 16 kosov v enem zavitku (kuverti), vsaka predstavljajoč drug prizor. Cena zavitku (16 razglednic) s poštnino vred bo znašala samo eno krono. Kdor pa naroči 10 zavitkov, dobi en zavitek povrh. Naročila sprejema uprava »Bogoljuba« v Ljubljani. — Čemu se je pa ravno »Bogoljub« lotil te zadeve? Vidite, stvar je ta-le: Veliki stroški, ki smo jih imeli z natiskom znanih tiskovin, še davno niso poravnani. Treba je bilo torej poiskati primeren vir dohodkov, ki bi nikomur ne bil nadležen, pa bi vendar pripomogel pokriti primanjkljaj v tiskarni. Ta vir se je našel, in na Vas, dragi čitatelji, je sedaj, da ta namen podpirate z vztrajnim razširjanjem naših najnovejših razglednic. Rabite jih pri vsaki priliki sami in seznanjajte z njimi svojece! — In še nekaj! Če se bo stvar posrečila — in to je samo v Vaših rokah — utegne ob sklepu računa preostati par stotakov, ki se bodo porabili ravnotako v korist vojakov, ki jih še vedno kličejo v vojsko. Potrebe so torej velike. Na noge tedaj! Vsak naj pomaga po svojih najboljših močeh!

POZOR!

Ravnokar se razglašča, da bodo poklicali še veliko mož in mladeničev k vojakom. Ti se lahko za dušo še bolj oskrbe, kakor oni, ki so bili poklicani v prvi naglici. Skrbi naj se, da ne bo nobeden šel v nevarnost brez dobre spovedi in opremljen z vsem, kar mu more v nevarnosti dobro služiti (molitvenik, rožni venec, svetinjica, škapulir). Sploh vsak naj bo dobro za smrt pripravljen!

Urejuje: Janez Ev. Kalan.



Razširajte „Bogoljuba“ !!

Misijon.

Merke iz dobrih rodbin, ki čutijo v sebi poklic za redovništvo in se hčejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijonskemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v 633

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI. Leopoldinerstrasse 123.

Marija Alešovec

Ljubljana, Poljanska cesta št. 13.

se priporoča pred duhovščini za izdelovanje vsakovrstnega perila-ter iamči za dobro blago in točno postrežbo. Izdeluje tudi vsakovrstno cerkveno perilo iz najboljšega češkega in moravskega platna po najugodnejši ceni. 2044

Ustanovljeno 1887.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih predmetov v

trgovini z drobnim in modnim blagom

F. Meršol, Ljubljana Mestni trg 18.

Velika izbor vezenin, cipk, nakita, otroške obleke, ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža in vseh potrebnosti za šivilje.

Zaloga umetnih cvetlic. Predtiskanje in vezenje monogramov ter vsakovrstnih drugih rizb. 907 (12)

Zmerne cene. ————— Trpežno blago.



Največja češka tovarka za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, sivoga, skubljenega, dobrega gosjega perja 2 K; 1 kg boljše 2-40 K, polbelega 2-80 K, belega 4- K, belega skubljenega 5-10 K, 1 kg izredno finega snežnobelega, skubljenega 6-40 K in 8-K; 1 kg sivoga puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K, najfinejši prsní puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica** 180 cm dolga, 116 cm široka, z **dveima blazinsma**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkimračjim perjem 16 K, z izredno finim polpuhom 20 K, z najfinejšim sivim puhom 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3-50 K, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava Češko.** — Zamenjava in frankovrnitev dopuščena, 2354 za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastojni in franko.

SAMO K 10.-

stane v prvi gorenjski razpošiljalnici

IVAN SAVNIK, Kranj 164

4 in pol metra volnenega blaga poljubne barve za eno fino žensko obleko, dalje
1 zelo fini robec za na glavo,
3 lepi šepni robci iz šifona,
2 para močnih ženskih nogavic,
1 svilnat pas in še več drugih različnih stvari za povrh. 1387

Ista množina še boljše vrste . K 15.-

" " najfinejša " . K 20.-

Ne zamudite te ugodne prilike!

SOLIDNO DOMACE PODJETJE!



Podpirajte gorske tkalce, rokodelce!

Naročite za poskušanje naše pošteno blago, čudovite trpežnosti in ostanete naš verni odjemalec!

23 m kanafasa za povlake, 78 cm šir., z rdeč. ali modrimi progami, stalne 1969

barve in trpežno samo K 10.-60

Isto, 118 cm široko 1 kos 12 m 9.-30

23 m fine rumburske tkanine za srajce 12.-

23 m bele fine tkanine za srajce „Iris“ 11.-50

18 m ocfira za 3 srajc, močno blago 8.-60

1 dvoct belih isnenih damašk. brisaš št. 7 6.-50

50 m zavoj krasnih, stalnobarnih ostankov

3-15 m dolgih, močnih in trpežnih, platna,

ocfira, kanafasa, dolena itd., vrsta 0 K 20.-;

vrsta I K 25.-; vrsta II K 31.-; Močni simski ostanki, vrsta 0 K 24.-; vrsta I K 28.-;

vrsta II K 38.-.

Po povzetju pošilja **KRSČANSKA GORSKA TKAL-LINERIA** SPY št. 45 ORLIŠNICA KE GORE (Češko).

Neugajajoče se zamenja ali pa se vrne denar nazaj.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

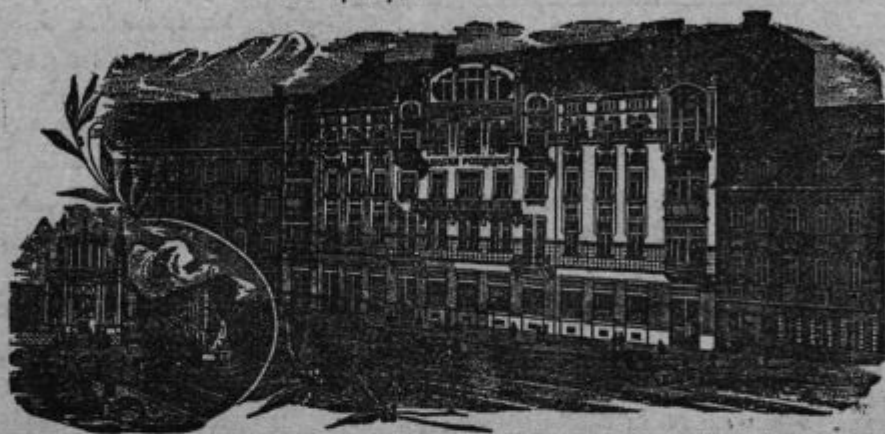
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadrugniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4 ³/₄ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih obresti 4-75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 milijonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezpla. na razpolago.

Načelstvo.



Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9
priporočata svojo največjo zalogo
zgotovljenih oblek za gospe,
dečke in otroke in novosti
v konfekciji za
:: dame. ::

546

Bogata zaloga

546

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri



Ivan Jax & sin

Ljubljana,
Dunajska cesta 17.

Naše gospodinje! Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih

Kolinsko kavino primes

v korist obmejnih Slovencev.